

Praksisundersøgelse 2009

Bortfald af udbetaling af sygedagpenge efter sygedagpenge-
lovens § 21, stk. 1

Afgørelser truffet før 15. januar 2009

Indhold

1. Indledning	1
1.1. Hjemmel og metode for undersøgelsen:	2
1.1.1 Afgrænsning og indkaldelsen af sagerne til brug for undersøgelsen:	2
1.1.2 Gennemførelsen af undersøgelsen:	3
2. Resume og anbefalinger, samt svar på høring	4
3. Vurdering af sagerne	7
3.1.1. Rammerne for undersøgelsen.....	7
3.1.2. Sondringen mellem § 21, stk. 1, nr. 1. og nr. 3.....	7
3.1.3 Afgørelsernes korrekthed	9
3.1.4. Sagens oplysningsgrundlag.....	9
3.2. Orientering om konsekvenserne af manglende medvirken:	11
3.3.1 Partshøring af den sygemeldte	15
3.3.2. Orientering af arbejdsgiver:	18
3.4. Er der en rimelig grund til den manglende medvirken?.....	20
3.4.1 Generelt om manglende medvirken.....	20
3.4.2. Helbredsmæssige årsager.....	23
3.4.3. Post Danmark	25
3.4.4. Ferie	28
3.5. Begrundelse:	30
3.6. Klagevejledning.....	35
3.7. Ophørstidspunkt for sygedagpengeudbetaling og frister.....	37
3.7.1 Ophørstidspunkt generelt	37
3.7.2. Ophørstidspunkt i sager vedrørende oplysningsskemaer:	38
3.7.3 Helligdage mv.	40
4. Nye regler.....	43
5. Retsgrundlag	47
Uddrag af sygedagpengeloven.....	47
Uddrag af retssikkerhedsloven:	48
Uddrag af forvaltningsloven:	49
6. Ankestyrelsens principafgørelser:	50
7. Udtalelser fra Folketingets Ombudsmand:	56
8. Måleskema.....	62

1. Indledning

Beskæftigelsesankenævnet har i 2009 gennemført en praksisundersøgelse vedrørende sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 1-3. Efter denne bestemmelse kan kommunen standse udbetalingen af sygedagpenge, såfremt den sygemeldte afviser at modtage relevant behandling eller optræning, forhaler helbredelsen eller undlader at medvirke til kommunens opfølgning.

Praksisundersøgelsen blev påbegyndt i februar 2009, hvor der blev sendt et brev til de deltagende kommuner om indsendelse af afgørelser truffet efter sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 1-3. Kommunerne blev bedt om at indsende sager, hvor der var truffet afgørelse forud for den 15. januar 2009.

Sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 1-3, er pr. 6. juli 2009 ændret.

Når der i praksisundersøgelsen henvises til sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 1-3, skal det forstås som en henvisning til sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 1-3, således som den var gældende på tidspunktet, hvor kommunerne traf deres afgørelser. Den nugældende § 21, stk. 1, nr. 1-3, vil i undersøgelsen blive benævnt som den nye § 21, stk. 1, nr. 1-3.

At sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 1-3, er ændret medfører dog ikke, at praksisundersøgelsen alene er af historisk værdi. Dette skyldes, at der forsat kan træffes afgørelse om ophør af sygedagpenge i situationer, hvor den sygemeldte afviser at modtage relevant behandling eller optræning, forhaler helbredelsen eller undlader at medvirke til kommunens opfølgning.

Ændringen af § 21, stk. 1, nr. 1-3, medfører dog en ændring af varigheden af sanktionen. Det medfører nu ikke længere et varigt bortfald af udbetalingen af sygedagpenge, at undlade at medvirke til kommunens opfølgning. Nu standses udbetalingen af sygedagpenge kun så længe vedkommende undlader at medvirke. Det betyder, at pågældende kan fortryde den manglende medvirken med det resultat, at udbetalingen genoptages fra det tidspunkt, hvor vedkommende igen ønsker at medvirke. Der er dog efter den nye § 21, stk. 4, en 4 ugers frist for at fortryde den manglende medvirken. Det i undersøgelsen anførte om kommunens forpligtigelse til at undersøge forholdene vedrørende afsendelse og modtagelse af breve ved Post Danmark, finder tilsvarende anvendelse ved vurderingen af, om den sygemeldte har fortrudt sin manglende medvirken inden for 4 ugers fristen.

Konsekvensen af forhalelse af helbredelsen efter den nye sygedagpengelovs § 21, stk. 1, nr. 3, er uændret, at udbetalingen af sygedagpenge standses for resten af sygeperioden.

Hovedvægten i praksisundersøgelsen har været på, om kommunen har haft det fornødne grundlag til at træffe afgørelse i sagerne – dvs. om der er orienteret skriftligt om konsekvensen af manglende medvirken, om der er partshørt forud for afgørelsen og om der er et tilstrækkelig oplysningsgrundlag.

Disse betingelser er uændrede i forhold til den nye § 21, stk. 1, nr. 1-3, hvorfor praksisundersøgelsens resultat og anbefalinger forsat vil have værdi i forhold til den nye § 21, stk. 1, nr. 1-3.

For fuldkommenhedens skyld er der dog medtaget et afsnit, hvor den nye § 21, stk. 1, nr. 1-3, gennemgås.

Der refereres i undersøgelsen et antal sager. Nogle sager indeholder flere problematikker og omtales derfor i flere afsnit. I eksemplerne gennemgås alene de oplysninger, der er relevante for det afsnit, hvori de omtales.

Undersøgelsen er foretaget af Senijada Alagic, Tina Stubberup og Mette Thostrup.

1.1. Hjemmel og metode for undersøgelsen:.

I henhold til retssikkerhedslovens § 78 har Beskæftigelsesankenævnet pligt til at koordinere, at afgørelser træffes i overensstemmelse med lovgivningen. Som et led i denne koordinering skal Nævnet følge praksis i kommuner og staten i jobcentret (kommunerne overtog opgaverne fra staten i jobcentret d. 1. august 2009, jf. lov nr. 483 af 12. juni 2009 om etablering af et enstrengt kommunalt beskæftigelsessystem mv.). Ankestyrelsen og nævnene skal i henhold til retssikkerhedslovens § 79 samarbejde om opgaven, og som et led i opgaven kan der indhentes sager til gennemsyn.

Som led i denne koordineringsopgave er Beskæftigelsesankenævnet således forpligtet til at gennemføre praksisundersøgelser.

Praksisundersøgelser består dels af en såkaldt "materiel vurdering", det vil sige en undersøgelse af, om afgørelsens resultat er korrekt, herunder en vurdering af, om afgørelsen er truffet på det nødvendige oplysningsgrundlag, dels en vurdering af hvorvidt de formelle regler er overholdt, herunder kravene til partshøring, begrundelse og klagevejledning.

Det er af Ankestyrelsen fastlagt, at undersøgelsen i 2009 skal omfatte følgende 6 kommuner: Viborg, Herning, Holstebro, Hedensted, Struer og Ikast-Brande. Der blev indkaldt 14 sager fra hver kommune, i alt 84 sager.

1.1.1 Afgrænsning og indkaldelsen af sagerne til brug for undersøgelsen:

I Nævnets indkaldelsesbrev til de seks ovennævnte kommuner præciseredes anmodningen således:

"Beskæftigelsesankenævnet skal anmode kommunen om at indsende 14 sager, hvor udbetalingen af sygedagpenge er bortfaldet efter sygedagpengelovens § 21, stk. 1. Det har ikke betydning, om udbetalingen af sygedagpenge senere er genoptaget.

Sagerne må ikke være påklaget og videresendt til Nævnet med henblik på behandling.

For at sikre en tilfældig udvælgelse af sagerne, skal kommunen udvælge sagerne således, at første sag vedrører den nyeste afgørelse truffet før 15. januar 2009, den anden sag vedrører den næst nyeste afgørelse før 15. januar 2009 og så fremdeles, indtil det relevante antal sager er fundet."

Ved Nævnets modtagelse af sagerne viste det sig, at nogle af sagerne måtte kasseres, enten fordi de var påklagede, eller der ikke var truffet afgørelse efter § 21. Nævnet har ikke indhentet erstatningssager. Undersøgelsen omfatter således 55 sager.

1.1.2 Gennemførelsen af undersøgelsen:

Undersøgelsen sker på grundlag af et fælles koncept for Ankestyrelsens og nævnenes praksisundersøgelser, så de samlede undersøgelser kan danne grundlag for benchmarking af kommunernes praksis og effektmåling af praksisundersøgelser.

Måleskemaet, der på denne baggrund er udarbejdet som et fælles koncept, tilrettes inden for visse rammer den enkelte undersøgelse, således at de relevante spørgsmål indenfor det konkrete emne kan blive belyst.

Måleskemaet i den udformning, det er anvendt i denne undersøgelse, indgår i rapporten som afsnit 8.

Ankestyrelsen har i forbindelse med påbegyndelsen af målingerne deltaget i prøvemåling af 3 af sagerne.

Målingerne er herefter foretaget samlet, således at alle sagerne er gennemgået i fællesskab af de 3 sagsbehandlere, der har foretaget målingerne og har skrevet undersøgelsen. Efter indberetning til Ankestyrelsens analyseafdeling har Ankestyrelsen udarbejdet dataudtræk over måleresultaterne til brug for Nævnets undersøgelse.

De udfyldte måleskemaer er tilsendt de relevante kommuner som led i dialogen med kommunen om undersøgelsens resultater.

I henhold til retssikkerhedslovens § 79 a er kommunalbestyrelserne forpligtet til at behandle praksisundersøgelsen på et møde.

2. Resume og anbefalinger, samt svar på høring

Beskæftigelsesankenævnet har gennemført en praksisundersøgelse vedrørende sygedagpengelovens   21, stk. 1, nr. 1-3.

Nævnet vurderer, at 51 % af de undersøgte sager ville blive hjemvist eller ændret, hvis der var tale om en klagesag, mens 49 % af afgørelserne findes at være i overensstemmelse med lovgivning og praksis.

De mest udbredte årsager til, at afgørelsen ville være blevet ændret eller hjemvist, hvis der var tale om en klagesag er:

- kommunernes manglende eller utilstrækkelige orientering om de sygedagpengemæssige konsekvenser af manglende medvirken.
- kommunernes manglende eller utilstrækkelige orientering om muligheden for at genoptage udbetaling af sygedagpenge i sager, hvor afgørelsen om stop af sygedagpengeudbetaling er truffet efter   21, stk. 1, nr. 1.
- kommunernes manglende partshøring.
- kommunernes manglende undersøgelse af, om der har været en rimelig grund til borgerens manglende medvirken.

Afgørelserne er i 4 sager truffet efter   21, stk. 1, nr. 1, mens afgørelserne i resten af sagerne er truffet efter   21, stk. 1, nr. 3.

I 31 % af sagerne mangler afgørende oplysninger for at kunne træffe en gyldig afgørelse. Flere og/eller væsentlige oplysninger mangler i 11 % af sagerne, mens 58 % af sagerne er tilstrækkeligt oplyst.

I 31 % af sagerne har kommunerne ikke bedt den sygemeldte om en forklaring på årsagen til den manglende medvirken til kommunens opfølgning. Kommunen har i disse sager, enten samme dag eller umiddelbart efter den sygemeldte har udvist manglende medvirken til kommunens opfølgning, truffet afgørelse om at standse udbetalingen af sygedagpenge. Samtlige af disse sager ville allerede af den grund være blevet hjemvist, hvis kommunens afgørelse havde været påklaget, idet kommunen ikke har haft et tilstrækkeligt grundlag til at kunne vurdere, om der har været en rimelig grund til den manglende medvirken. Kommunerne har i hovedparten af alle de undersøgte sager (69 %) partshørt den sygemeldte, f r de har truffet afgørelse om standsning af sygedagpengeudbetalingen.

I 42 % af sagerne er det ikke tilstrækkeligt undersøgt, om der er en rimelig grund til den manglende medvirken. I hovedparten af disse sager skyldes det, at der ikke er foretaget partshøring, og kommunerne derfor ikke ved, om der var en rimelig grund til den manglende medvirken. I andre sager skyldes det, at kommunerne ikke har indhentet lægelige oplysninger eller indhentet oplysninger fra Post Danmark. I 58 % af sagerne er der ikke en rimelig grund til den manglende medvirken ved kommunens opfølgning.

I 80% af sagerne fremgår det i høj grad med hvilken hjemmel afgørelsen er truffet.

I 98% af sagerne fremgår det i høj grad, at konsekvensen af kommunernes afgørelse er, at sygedagpengeudbetalingen ophører.

I 64 % af sagerne er ophørstidspunktet korrekt. Hovedparten af sagerne med forkert ophørstidspunkt handler om manglende eller for sen returnering af et oplysningskema.

Anbefalinger

Nævnet anbefaler på grundlag af undersøgelsen, at kommunerne i højere grad er opmærksomme på følgende punkter:

- At kommunerne sikrer, at orienteringen om konsekvensen af den manglende medvirken er klar og utvetydig, således at den sygemeldte ikke er i tvivl om, hvad manglende medvirken vil betyde for den fortsatte ret til sygedagpenge.
- At kommunerne sikrer, at den sygemeldte gives lejlighed til at oplyse om grunden til den manglende medvirken, forinden der træffes afgørelse.
- At kommunerne sikrer, at sagerne er tilstrækkeligt oplyst, herunder indhenter fornødne lægelige oplysninger og undersøger eventuelle uregelmæssigheder i postgangen, inden der træffes afgørelse.
- At kommunerne konkret i hver enkelt sag tager stilling til, om der er en rimelig grund til den manglende medvirken.
- At kommunerne er opmærksomme på det korrekte ophørstidspunkt.
- At kommunerne udarbejder fyldestgørende begrundelser med korrekt henvisning til retsgrundlaget og korrekt klagevejledning.

Udkastet til praksisundersøgelse og de udfyldte måleskemaer er tilsendt de relevante kommuner og Ankestyrelsen.

Nævnet har modtaget høringsvar fra Ankestyrelsen, Herning Kommune, Holstebro Kommune og Ikast-Brande Kommune.

Ankestyrelsen har indsendt en del bemærkninger til rapporten. Bemærkningerne vedrører både indholdsmæssige og redaktionelle ændringer.

Ankestyrelsen bemærkninger er i det omfang, de er fundet hensigtsmæssige, indarbejdet i rapporten.

Herning Kommune har oplyst, at kommunen har taget undersøgelsen til efterretning og vil indarbejde bemærkningerne og anbefalingerne i arbejdsgangen fremover.

Holstebro Kommune har oplyst, at kommunen har ændret klagevejledningen, således at det ikke længere fremgår, at der skal være tale om en skriftlig anke og at det nu fremgår, at genvurderingen også fremsendes til borgeren. Dette er sket på baggrund af en tidligere nævnsafgørelse, der netop påpegede disse uklarheder.

For så vidt angår fejlene i standardbrevene dp 301A omtalt i afsnit 3.7.2., hvor det fremgik at udbetalingen blev stoppet med sidste udbetalingsdag den dag, hvor oplysningsskemaet skulle have været afleveret, har kommunen foranlediget KommuneData til at ændre formuleringen i disse standardbreve.

Det oplyses videre, at kommunen inden modtagelsen af undersøgelsen var blevet opmærksom på problemer med manglende partshøring og har derfor allerede afholdt undervisning om partshøring.

Ikast-Brande Kommune har vedrørende en af de undersøgte sager oplyst, at der fandtes flere akter til sagen, der viste at der var orienteret korrekt.

Nævnet har ikke indhentet disse akter og foretaget en ommåling. Der henvises til afsnit 3.1.4., 1. afsnit.

3. Vurdering af sagerne

3.1.1. Rammerne for undersøgelsen

Retten til sygedagpenge bortfalder efter § 21, stk. 1:

- 1) så længe den sygemeldte mod lægens opfordring afviser at lade sig indlægge på sygehus eller at modtage nødvendig lægebehandling eller mod lægens eller kommunens opfordring afviser at deltage i hensigtsmæssig optræning for at genvinde arbejdsevnen,
- 2) hvis den sygemeldte ved sin adfærd forhaler helbredelsen, eller
- 3) hvis den sygemeldte uden rimelig grund undlader at medvirke ved kommunens opfølgingsindsats efter lovens kap. 6.

Nævnet har i forbindelse med nærværende undersøgelse ikke modtaget sager, hvor afgørelsen er truffet efter sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 2.

Afgørelsen er i 4 ud af de 55 modtagne sager truffet efter sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 1, mens afgørelsen er truffet efter sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 3, i de resterende 51 sager.

De 4 sager, hvor afgørelsen er truffet efter § 21, stk. 1, nr. 1, drejer sig om tilfælde, hvor den sygemeldte deltager i eller skal påbegynde et afklaringsforløb, mens de resterende sager er fordelt således, at 15 sager omhandler manglende eller for sen returnering af oplysningsskemaet, og 36 sager drejer sig om undladelse af at deltage i en personlig eller telefonisk opfølgningssamtale.

Nævnet har valgt at foretage en samlet vurdering af de undersøgte sager. Der er derfor ikke udarbejdet statistik for de enkelte kommuner. Dette skyldes, at der er væsentlig forskel på antallet af sager modtaget fra hver kommune, hvorfor det ville medføre for stor statistisk usikkerhed at udarbejde statistikken for hver enkelt kommune.

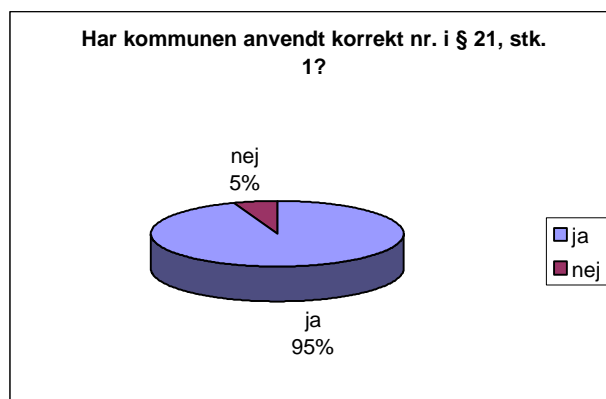
3.1.2. Sondringen mellem § 21, stk. 1, nr. 1. og nr. 3

Overordnet set er der ikke de store problemer i kommunerne i forhold til at træffe afgørelse efter den korrekte bestemmelse i sygedagpengelovens § 21, stk. 1. Dog er det kommet frem i undersøgelsen, at kommunerne i enkelte sager har truffet afgørelse efter den forkerte bestemmelse i § 21, stk. 1.

Det er i Ankestyrelsens principafgørelse offentliggjort som [D-18-06](#) vurderet, at udbetalingen af sygedagpenge med rette bortfalder, da den sygemeldte havde nægtet at medvirke i en af kommunen iværksat arbejdsprøvning. Ankestyrelsen henviste i den forbindelse til den dagældende dagpengelovs § 8, stk. 1, nr. 1, der svarer til sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 1.

Nægtelse af deltagelse i arbejdsprøvning, der har til formål at afklare den sygemeldtes arbejdsevne, kan således ikke anses for at være en adfærd, der bevirker undladelse af at medvirke til kommunens opfølgning efter lovens kapitel 6, jf. § 21, stk. 1, nr. 3.

Det forhold, at den sygemeldte nægter/undlader at deltage i arbejdsprøvning skal henføres under § 21, stk. 1, nr. 1, i sygedagpengeloven, hvorefter retten til sygedagpenge bortfalder så længe den sygemeldte nægter/undlader at deltage i hensigtsmæssig afprøvning/optræning for at genvinde arbejdsevnen.

I 5 % af de undersøgte sager har kommunerne ikke anvendt det korrekte retsgrundlag. Det drejer sig om to sager, hvor kommunerne har anvendt § 21, stk. 1, nr. 1, men hvor det korrekte retsgrundlag skulle have været § 21, stk. 1, nr. 3, samt én sag, hvor afgørelsen blev truffet med henvisning til § 21, stk. 1, nr. 3, men burde være truffet efter § 21, stk. 1, nr. 1.

Et eksempel på forkert anvendelse af § 21, stk. 1, nr. 1:

Eksempel

Sag nr. 9: En sygemeldt kvinde var via e-mail blevet anmodet om at ringe til kommunens virksomhedskonsulent for at aftale et tidspunkt for et møde vedrørende en virksomhedspraktik. Da sygemeldte ikke ringede til virksomhedskonsulenten som anmodet, traf kommunen afgørelse om ophør af sygedagpengeudbetalingen med henvisning til § 21, stk. 1, nr. 1.

Nævnet finder, at det anvendte retsgrundlag ikke er korrekt, og at afgørelsen rettelig skulle have været truffet efter § 21, stk. 1, nr. 3, da der var tale om undladelse af at ringe og aftale tid til en opfølgningssamtale, hvor rammerne for virksomhedspraktik skulle drøftes. Der var således ikke tale om udeblivelse fra deltagelse i hensigtsmæssig optræning.

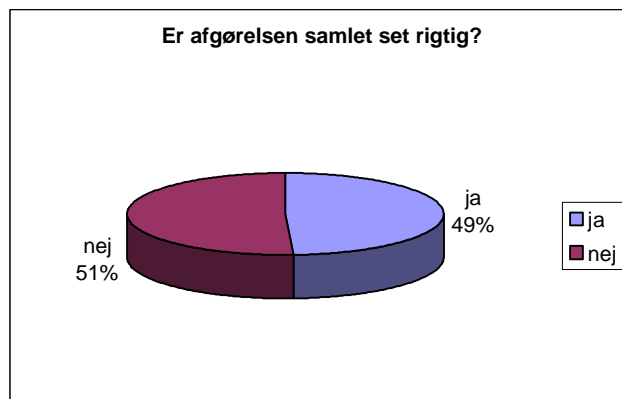
Et eksempel på korrekt anvendelse af § 21, stk. 1, nr. 1:

Eksempel

Sag nr. 44: I denne sag blev udbetalingen af sygedagpenge stoppet under henvisning til § 21, stk. 1, nr. 1. Den sygemeldte, der afbrød et afklaringsforløb ved RCV (Ressourcecenter Viborg), var korrekt orienteret om konsekvenserne af manglende deltagelse i forløbet. Desuden blev sygemeldte i forbindelse med meddelelsen af afgørelsen orienteret om muligheden for at genoptage sygedagpengeudbetalingen ved fornyet deltagelse.

Nævnet finder, at kommunen har anvendt den korrekte bestemmelse i sygedagpengeloven, jf. Ankestyrelsens principafgørelse D-18-06.

3.1.3 Afgørelsernes korrekthed

Nævnet vurderer, at 51 % af de undersøgte sager ville blive hjemvist eller ændret, hvis der var tale om en klagesag, mens 49 % af afgørelserne findes at være i overensstemmelse med lovgivning og praksis.

De mest udbredte årsager til, at afgørelsen ville være blevet ændret eller hjemvist, hvis der var tale om en klagesag er:

- kommunernes manglende eller utilstrækkelige orientering om de sygedagpenge-mæssige konsekvenser af manglende medvirken
- kommunernes manglende eller utilstrækkelige orientering om muligheden for at genoptage udbetaling af sygedagpenge i sager, hvor afgørelsen om stop af sygedagpengeudbetaling er truffet efter § 21, stk. 1, nr. 1.
- kommunernes manglende partshøring
- kommunernes manglende undersøgelse af om der har været en rimelig grund til borgerens manglende medvirken

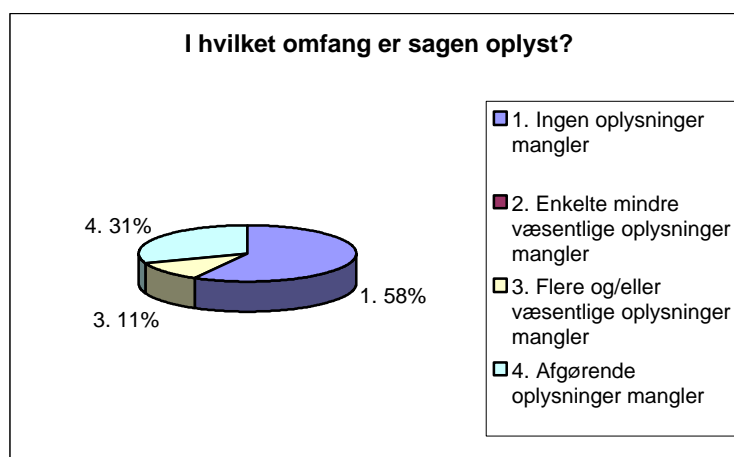
3.1.4. Sagens oplysningsgrundlag

Nævnet har ved undersøgelsen lagt til grund, at samtlige sagsakter vedrørende de enkelte sager er modtaget fra kommunen. Der er således som konsekvens heraf ikke skelnet mellem tilfælde, hvor akterne reelt ikke eksisterer, og tilfælde hvor akterne muligvis bare ikke er blevet indsendt fra kommunerne. Nævnet har derfor ikke undersøgt, om kommunerne havde flere akter, end de modtagne. Nævnet har desuden ikke forholdt sig til akter, der vedrører andre problemstillinger end standsning af sygedagpengeudbetalingen efter § 21, stk. 1.

Det følger af det grundlæggende princip i forvaltningsretten • officialprincippet • at det påhviler den enkelte forvaltningsmyndighed selv, eventuelt i samarbejde med andre myndigheder, at fremskaffe nødvendige oplysninger om den foreliggende sag eller dog foranledige at private, navnlig parterne, yder medvirken til sagens oplysning. En forvaltningsmyndighed har således pligt til at tilvejebringe et tilstrækkeligt fyldestgørende retligt og faktisk grundlag til at den kan træffe en fuldt forsvarlig og lovlig afgørelse. Om en sag er tilstrækkeligt oplyst til at myndigheden kan træffe afgørelse, afhænger af sagens karakter og af omstændighederne i sagen i øvrigt.

Officialprincippet er en garantiforskrift, som har til formål at bidrage til at sikre, at en forvaltningsmyndigheds afgørelse bliver indholdsmæssigt lovlige og rigtig. Er der tvivl om holdbarheden af væsentlige faktiske oplysninger (eksempelvis lægelige oplysninger), hører det med til sagsoplysningen at søge denne tvivl afklaret, sådan at myndigheden ved en sædvanlig bevisvurdering kan afgøre, om de pågældende oplysninger kan lægges til grund for afgørelsen.

Det skal bemærkes, at Nævnet i medfør af retssikkerhedslovens § 10 i en række tilfælde ville have foretaget en selvstændig sagsoplysning og indhentet de eventuelt manglende akter, hvis det havde drejet sig om klagesager. Da en sådan sagsoplysning falder udenfor rammerne af nærværende undersøgelse, er afgørelserne herefter vurderet på grundlag af de faktisk modtagne akter fra kommunerne.

58 % af sagerne er tilstrækkeligt oplyst. Flere og/eller væsentlige oplysninger mangler i 11 % af sagerne, mens der i 31 % af sagerne er tale om, at afgørende oplysninger for at kunne træffe en gyldig afgørelse mangler.

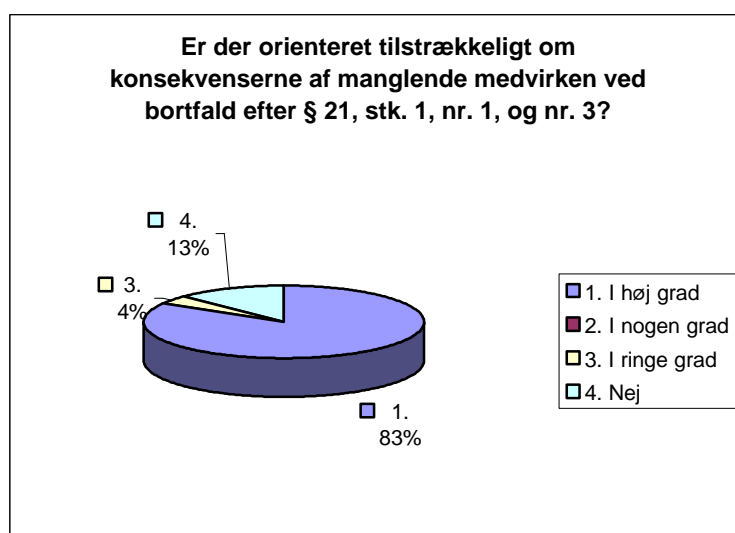
Det ville for de to sidste kategorier (nr. 3 og nr. 4) betyde, at kommunernes afgørelser ville være blevet hjemvist, hvis det havde været klagesager. Det drejer sig hovedsageligt om sager, hvor der er indikation for, at den manglende medvirken har været helbredsmæssigt betinget, og hvor kommunen har undladt at indhente oplysninger om borgerens helbredsmæssige situation, navnlig sygemeldte med psykiske/kognitive vanskeligheder.

3.2. Orientering om konsekvenserne af manglende medvirken:

Det er i henhold til sygedagpengelovens § 21, stk. 2, en betingelse for, at kommunen kan lade sygedagpengene bortfalde efter § 21, stk. 1, nr. 1, og nr. 3, at kommunen forud for afgørelsen om bortfald af sygedagpenge skriftligt har orienteret den sygemeldte om de sygedagpengemæssige konsekvenser af, at den sygemeldte undlader at lade sig indlægge, modtage lægebehandling, deltage i optræning, eller uden rimelig grund undlader at medvirke ved kommunens opfølgning. Det er således ikke tilstrækkeligt først at orientere om konsekvenserne af manglende medvirken i selve afgørelsen.

Kommunerne skal i sager, der henhører under § 21, stk. 1, nr. 1, endvidere orientere den sygemeldte om fortrydelsesretten samtidigt med orienteringen om de sygedagpengemæssige konsekvenser af, at den pågældende undlader at lade sig indlægge, modtage lægebehandling eller undlader at deltage i optræning. Det er således en betingelse for, at kommunen kan bringe sygedagpengeudbetalingen til ophør efter sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 1, at den sygemeldte forinden er blevet orienteret korrekt om konsekvenserne af den manglende medvirken. Der skal herunder orienteres om, at stop for udbetaling af sygedagpenge alene kan ske, så længe sygedagpengemodtageren afviser at lade sig indlægge på sygehus eller at modtage nødvendig lægebehandling eller nægter/undlader at deltage i hensigtsmæssig optræning for at genvinde arbejdsevnen, og at sygedagpengeretten således kan genindtræde, når den sygemeldte genoptager behandlingen eller den hensigtsmæssige optræning.

Den sygemeldte har ikke mulighed for at fortryde sin adfærd og generhverve retten til sygedagpenge efter § 21, stk. 1, nr. 2, og nr. 3. Udbetalingen af sygedagpengene kan således ikke genoptages i den igangværende sygefraværsperiode.

Kommunerne har i 83 % af sagerne i høj grad orienteret den sygemeldte om konsekvenserne af den manglende medvirken. I 13 % af sagerne har kommunerne ikke orienteret om konsekvenserne af den manglende medvirken forud for afgørelsen om bortfald af sygedagpengeudbetalingen. I 4 % af sagerne er der kun i ringe grad orienteret om konsekvenserne af manglende medvirken. I de to sidste kategorier (nr. 3 og nr. 4) har Nævnet vurderet, at sagerne ville være blevet ændret, hvis det havde været en klagesag.

Det fremgår af Ankestyrelsens principafgørelse [D-11-06](#), at en kommune ikke kunne standse udbetalingen af sygedagpenge, selvom lønmodtageren havde returneret oplysningsskemaet for sent. Kommunen havde ikke på en utvetydig måde orienteret lønmodtageren om konsekvenserne af ikke at sende oplysningsskemaet tilbage inden for den frist, som kommunen havde fastsat. Det var ikke tilstrækkeligt, at kommunen i sit brev havde skrevet, at udbetalingen af sygedagpengene kunne bortfalde.

Det fremgår endvidere af Ankestyrelsens principafgørelse [D-27-06](#), at kommunen i henhold til § 21, stk. 2, har pligt til skriftligt at orientere om de sygedagpengemæssige konsekvenser som betingelse for at standse sygedagpengeudbetalingen i tilfælde af, at den sygemeldte afviser at medvirke ved kommunens opfølgningsindsats. Sygedagpengeudbetalingen kunne ikke standses efter udeblivelsen fra et opfølgningsmøde allerede af den grund, at lønmodtageren ikke forinden var tilstrækkeligt orienteret om de sygedagpengemæssige konsekvenser ved at udeblive fra opfølgningssamtalen, herunder at sygedagpengene ville bortfalde, hvis lønmodtageren udeblev uden rimelig grund, idet lønmodtageren alene var orienteret om, at udbetalingen af sygedagpengene kunne bortfalde.

Eksempler på, at kommunen har orienteret korrekt om konsekvenserne af manglende medvirken ved kommunens opfølgning:

Eksempel

Sag nr. 7: Det fremgår i denne sag af indkaldelsesbrevet, at: "Udeblivelse fra samtalen medfører, at kommunen stopper for udbetaling af dine sygedagpenge, fra og med dagen efter du skulle være mødt op til samtale, uden yderligere varsel, og du vil ikke i denne sygeperiode kunne modtage sygedagpenge igen. Afgørelse herom træffes efter § 21 stk. 1. nr. 3, i Lov om sygedagpenge."

Nævnet finder, at kommunen tydeligt har fremhævet konsekvenserne af den manglende medvirken i indkaldelsesbrevet samt forklaret, at den sygemeldte ikke i indeværende sygeperiode igen kan modtage sygedagpenge. Kommunen har endvidere oplyst, hvornår sygedagpengeudbetalingen ophører.

Det skal dog bemærkes, at tilføjelsen "uden yderligere varsel" i et indkaldelsesbrev ikke kan erstatte partshøring over, om der var en rimelig grund til den manglende medvirken. Se nærmere herom i afsnit 3.3 om partshøring. Det burde desuden være præciseret, at alene fravær uden rimelig grund, ville medføre ophør af udbetaling af sygedagpenge.

Eksempel

Sag nr. 33: Konsekvenserne af manglende returnering af oplysningsskemaet er fremhævet i en boks nederst på dp 301 A vedrørende orientering til sygemeldt lønmodtager, hvoraf det blandt andet fremgår: "Hvis du ikke returnerer skemaet til tiden, vil udbetalingen af sygedagpenge eller – hvis du får løn under sygdom – refusionen til din arbejdsgiver ophøre med sidste udbetalingsdag for den 28.12.2008. Der henvises til sygedagpengelovens § 21, stk. 1 nr. 3, hvoraf det fremgår, at retten til sygedagpenge bortfalder, hvis den sygemeldte uden rimelig grund undlader at medvirke ved kommunens opfølgning efter kapitel 6."

Nævnet finder, at kommunen med tilstrækkelig tydelighed har orienteret den sygemeldte om, at undladelse af at indsende opfølgningsskemaet rettidigt ville betyde, at udbetalingen af sygedagpenge ville ophøre.

Eksempler på, at der alene er orienteret om konsekvenserne af manglende medvirken i ringe grad:

Eksempel

Sag nr. 16: Det fremgår af indkaldelsesbrev til opfølgningssamtale, at: "Jeg har reserveret tid til en samtale ved mig fredag den 23. januar 2009 kl. 10.00. Her vil jeg gerne snakke med dig om, hvorfor du ikke møder i praktikken. Jeg vil samtidig opfordre dig til at møde ind i praktikken igen så hurtigt som muligt. Møder du fortsat ikke i praktikken, eller kommer du ikke til samtalen på fredag, er jeg nødt til at stoppe for din sygedagpengeopfølgning, da du ikke medvirker til afklaring af din sag. Vedlagt § 21 i sygedagpenge-loven."

Nævnet finder, at der i denne sag ikke på en utvetydig måde er orienteret om konsekvenserne af udeblivelse fra opfølgningssamtale den 23. januar 2009, idet det alene fremgår, at sygedagpengeopfølgningen ophører. Borgeren kan således ikke umiddelbart indse, at der er tale om bortfald af sygedagpengeudbetalingen, såfremt han udebliver fra opfølgningssamtalen. Nævnet finder det desuden problematisk, at kommunen samlet orienterer om konsekvenserne af manglende medvirken efter § 21, stk. 1, nr. 1 og nr. 3, uden at skelne imellem, at der er forskel på sanktionerne efter disse bestemmelser.

Eksempel

Sag nr. 1: Det fremgår af indkaldelsesbrev til opfølgningssamtale, at: "Udeblivelse fra samtale medfører, at kommunen skal tage stilling til om du fortsat opfylder betingelserne for modtagelse af sygedagpenge jf. § 21 i Lov om sygedagpenge."

Nævnet finder, at kommunen ikke i tilstrækkeligt omfang har orienteret den pågældende om de sygedagpengemæssige konsekvenser af udeblivelse fra opfølgningssamtalen. Sygedagpengeudbetalingen kan derfor ikke bringes til ophør. Nævnet finder, at den sygemeldte ud fra denne orientering ikke umiddelbart kunne indse, at udeblivelse fra opfølgningssamtalen ville medføre ophør af sygedagpengeudbetalingen, jf. D-27-06.

Et eksempel på, at der ikke er orienteret skriftligt om konsekvenserne af den manglende medvirken iht. sygedagpengelovens § 21, stk. 2:

Eksempel

Sag nr. 41: Den sygemeldte mødte til et afklaringsforløb på Vision 7500 den 7., 8. og 9. oktober 2008, men var siden udeblevet fra forløbet. Sagsbehandleren ringede til den sygemeldte den 21. oktober 2008 og oplyste om, at for at han kunne modtage sygedagpenge, skulle han medvirke til afklaringen af arbejdsevnen. Den sygemeldte oplystes endvidere om, at hvis han ikke mødte den efterfølgende dag, ville udbetalingen af sygedagpenge ophøre.

Nævnet finder, at mundtlig orientering ikke er tilstrækkelig, da der efter § 21, stk. 2, skal ske skriftligt orientering. Den sygemeldte er heller ikke tidligere orienteret skriftligt om konsekvenserne af udeblivelse fra afklaringsforløbet på Vision 7500, jf. § 21, stk. 2, jf. § 21, stk. 1, nr. 1.

Den nye § 21 træder i kraft den 6. juli 2009, og finder anvendelse på personer, hvor sygedagpengene bortfalder den 6. juli 2009 eller senere.

Er udbetalingen af sygedagpenge bortfaldet som følge af den sygemeldtes manglende medvirken i opfølgningen jf. den nye § 21, stk. 1, nr. 1, eller som følge af, at den sygemeldte mod lægens opfordring afviser at lade sig indlægge på sygehus eller modtage nødvendig lægebehandling eller mod lægens eller kommunens opfordring afviser at delta-

ge i hensigtsmæssig optræning for at genvinde arbejdsevnen jf. den nye § 21, stk. 1, nr. 2, vil udbetalingen af sygedagpenge kunne genoptages efter den nye § 21, stk. 4, hvis betingelserne for udbetaling af sygedagpenge på ny er opfyldt senest 4 uger efter, at den sygemeldte er blevet underrettet om bortfaldet.

Kommunerne skal således ved meddelelse om bortfald af sygedagpengene efter den nye § 21, stk. 1, nr. 1, eller nr. 2, være opmærksomme på at orientere den sygemeldte om, at udbetalingen af sygedagpenge kan genoptages, hvis betingelsen på ny er til stede senest 4 uger efter underretningen om bortfaldet.

På baggrund af ovenstående anbefaler Nævnet

Anbefaling

At kommunerne sikrer, at orienteringen om konsekvensen af den manglende medvirken er klar og utvetydig, således at den sygemeldte ikke er i tvivl om, hvad manglende medvirken vil betyde for den fortsatte ret til sygedagpenge

3.3 Partshøring

3.3.1 Partshøring af den sygemeldte

Forvaltningsloven gælder for behandlingen af sager, hvori der er eller vil blive truffet en afgørelse af en forvaltningsmyndighed, jf. lovens § 2, stk. 1. Loven gælder således også for kommunernes afgørelser efter sygedagpengelovens § 21, stk. 1.

Ifølge forvaltningslovens § 19, stk. 1, må en myndighed ikke træffe afgørelse i en sag, før myndigheden har sikret sig, at borgeren er bekendt med sagens faktiske oplysninger, som eventuelt kan være til ugunst for borgeren. Borgeren skal endvidere have lejlighed til at udtale sig om beslutningsgrundlaget. Pligten til partshøring gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse.

Reglerne om partshøring på myndighedens initiativ har til formål at sikre, at den, der er part i en forvaltningssag, får lejlighed til at gøre sig bekendt med og kommentere det faktiske afgørelsesgrundlag, inden sagen afgøres. Det må endvidere i sig selv anses for at være af betydning for tilliden til den offentlige forvaltning, at parten får lejlighed til at kontrollere myndighedens beslutningsgrundlag, inden afgørelsen træffes.

En ret for parten til at få lejlighed til at påpege misforståelser, unøjagtigheder, eller ufuldstændigheder i det foreliggende oplysningsgrundlag, vil imidlertid også kunne medvirke til at sikre, at forvaltningens afgørelser træffes på det bedst mulige faktiske grundlag.

Der er tale om en sagsbehandlingsregel, der har karakter af en garantiforskrift. Reglen har til formål at sikre, at afgørelsen får et materielt korrekt indhold. Tilsidesættelse heraf indebærer, at der gælder en formodning for, at afgørelsen er påvirket af en sådan mangel. Konsekvensen heraf er, at afgørelsen er ugyldig, medmindre det konkret kan afkræftes, at manglen har påvirket afgørelsens resultat. Det er myndigheden, der har bevisbyrden for, at manglen har været uden betydning for afgørelsens resultat. Ankeinstansen vil dog kunne afhjælpe manglende partshøring ved at sende kopi af akterne til den sygemeldte med anmodning om at fremsætte eventuelle bemærkninger.

Forvaltningslovens bestemmelser er minimumsregler for, hvornår en myndighed er forpligtet til at foretage partshøring. Bestemmelserne er således ikke til hinder for, at der gennemføres partshøring i videre omfang.

En afgørelse om ophør af sygedagpengeudbetalingen efter sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 3, forudsætter, at kommunen konkret i hvert enkelt tilfælde tager stilling til, om den manglende medvirken sker uden rimelig grund. Kommunen skal således, før der træffes afgørelse om ophør af udbetalingen af sygedagpenge, høre den sygemeldte om årsagen til den manglende medvirken.

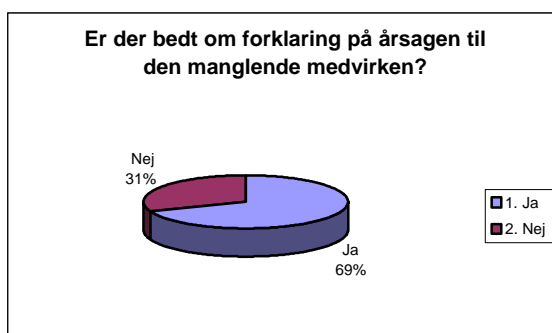
Der er tale om en alvorlig sagsbehandlingsfejl, hvis kommunen undlader at partshøre, og fejlen vil oftest medføre, at afgørelsen bliver ugyldig.

Det fremgår af Ankestyrelsens principafgørelse [D-26-03](#), at kommunen ved telefonopringning blev orienteret om, at den sygemeldte ikke var mødt til en arbejdsprøvning. Kommunen traf samme dag afgørelse om standsning af sygedagpenge. Det blev lagt til grund, at der ifølge forvaltningslovens § 19, stk. 1, ikke måtte træffes afgørelse i en sag,

før myndigheden havde sikret sig, at borgeren var bekendt med sagens faktiske oplysninger som eventuelt kunne være til ugunst for borgeren, og denne havde haft lejlighed til at udtale sig om beslutningsgrundlaget. Undladelse af partshøring ville medføre ugyldighed af den afgørelse, der blev truffet. Ankestyrelsen fandt således, at kommunens afgørelse var ugyldig, alene af den grund, at der ikke var foretaget fornøden partshøring i oplysningen om, at den sygemeldte var udeblevet fra en arbejdsprøvning.

Det fremgår af Ankestyrelsens principafgørelse [F-7-01 \(sag nr. 2\)](#), at Ankestyrelsen i en sag om ophør af sygedagpengeudbetaling efter den dagældende dagpengelovs § 22, stk. 1, nr. 1-6, kritiserede, at kommunen ikke partshørte den sygemeldte over de oplysninger, der blev tillagt vægt ved afgørelsen om standsningen af sygedagpengeudbetalingen, jf. forvaltningslovens § 19, stk. 1, inden kommunen traf afgørelse. Kommunen burde således have partshørt over helbredsattesterne fra egen læge og over oplysninger fra sygeplejersken på lokalcenteret, idet den sygemeldte ikke kunne antages at være bekendt med disse. I forbindelse med sagens behandling i Ankestyrelsen havde han fået tilsendt kopi af alle akter i sagen med anmodning om at fremsætte eventuelle bemærkninger. Der var ikke i den anledning fremkommet oplysninger, der pegede på, at standsningen af sygedagpenge ikke var korrekt. Ankestyrelsen fandt således, at sagsbehandlingsfejlen konkret ikke havde påvirket afgørelsens resultat. Kommunens afgørelse var derfor ikke ugyldig.

Kommunerne kan således først træffe en gyldig afgørelse om bortfald af retten til sygedagpenge, når det er undersøgt, om der er en rimelig grund til den manglende medvirken. Kommunerne skal derfor foretage en partshøring i overensstemmelse med forvaltningslovens regler og undersøge, om der har været en rimelig grund til den manglende medvirken, og der må ikke træffes afgørelse, før kommunerne har forsøgt at indhente oplysninger om, hvorfor den sygemeldte undlod at medvirke ved opfølgningen.

I 31 % af sagerne har kommunerne ikke bedt den sygemeldte om en forklaring på årsagen til den manglende medvirken til kommunens opfølgning. Kommunen har i disse sager, enten samme dag eller umiddelbart efter den sygemeldte har udvist manglende medvirken til kommunens opfølgning, truffet afgørelse om at standse udbetalingen af sygedagpenge. Samtlige af disse sager ville allerede af den grund være blevet hjemvist, hvis kommunens afgørelse havde været påklaget, idet kommunen ikke har haft et tilstrækkeligt grundlag til at kunne vurdere, om der har været en rimelig grund til den manglende medvirken. Kommunerne har i hovedparten af alle de undersøgte sager (69 %) partshørt den sygemeldte, før de har truffet afgørelse om standsning af sygedagpengeudbetalingen.

Et typisk eksempel på, at kommunen ikke har partshørt den sygemeldte, forinden kommunen træffer afgørelse om standsning af sygedagpengeudbetalingen:

Eksempel

Sag nr. 21: Den sygemeldte blev i brev af 29. oktober 2008 indkaldt til opfølgningssamtale den 12. november 2008 kl. 11.00. Da den sygemeldte udeblev fra opfølgningssamtalen og ikke havde meldt afbud til samtalen, traf kommunen den 13. november 2008 afgørelse om stop af sygedagpengeudbetalingen.

Nævnet finder, at kommunen burde have forsøgt at få oplyst grunden til, at den sygemeldte ikke mødte op til den opfølgningssamtale, som den sygemeldte behørigt var indkaldt til.

I 5 % af sagerne er partshøringen indeholdt i kommunens afgørelse om standsning af sygedagpengeudbetalingen, hvilket ikke er tilstrækkeligt, da partshøringen skal ske forud for afgørelsen.

Eksempel

Sag nr. 12: Det fremgår af afgørelsen efter selve begrundelsen, at: "Såfremt du ikke er enig i kommunens vurdering, har du efter forvaltningslovens § 19 ret til at komme med dine bemærkninger til sagen. Dine eventuelle bemærkninger skal være kommunen i hænde senest den 05.01.2009. Hører kommunen ikke fra dig, er dette brev en afgørelse, og du har derfor en klagefrist på 4 uger, se vedlagte klagevejledning."

Nævnet finder, at ovenstående må anses for at være en afgørelse, selvom den samtidigt indeholder en partshøring, idet retsvirkningerne er beskrevet, og der er vedlagt en klagevejledning. Nævnet finder dog, at kommunen i den pågældende sag ikke har haft et tilstrækkeligt grundlag for at træffe en afgørelse om bortfald af sygedagpengeudbetalingen, idet kommunen ikke forud for afgørelsen har bedt om en forklaring på den manglende medvirken.

Det er ikke en betingelse, at en partshøring skal foregå skriftligt, men kan f.eks. ske ved et møde eller en telefonsamtale. Kommunerne bør dog ved en mundtlig partshøring tage et notat i henhold til offentlighedslovens § 6, så der er dokumentation for, at der er sket partshøring. For at partshøringen kan opfylde sit formål, kan det dog være nødvendigt, at partshøringen foretages skriftligt, såfremt der er tale om mere komplicerede oplysninger.

Eksempel

Sag nr. 11: I afgørelsen har kommunen brugt præcis den samme formulering som ovenfor citeret i sag nr. 12. Forskellen er dog, at i denne sag ringede den sygemeldte til kommunen den 5. januar 2009, hvor den sygemeldte blev foreholdt den oplysning, at han udeblev fra opfølgningssamtalen samme dag kl. 8.00. Den sygemeldte oplyste, at det var gået hans næse forbi, da det var hans ven, der læste indkaldelsesbrevet op for ham. Kommunen traf samme dag afgørelse om standsning af sygedagpengeudbetalingen.

Nævnet finder, at kommunen i denne sag, forinden der træffes afgørelse i sagen, mundtligt har partshørt den sygemeldte ved at bede om en forklaring på årsagen til den manglende medvirken, hvilket må anses for at være tilstrækkelig partshøring i en sag, der handler om udeblivelse fra en opfølgningssamtale, såfremt der ellers ikke forefindes andre oplysninger, der skal partshøres over.

Kommunerne er berettiget til at sætte en frist for kommentarer til partshøring. Fristens længde vil afhænge af, hvor komplicerede akterne er. Borgeren skal have rimelig tid til at sætte sig ind i oplysningerne og kommentere disse. Kommunerne bør dog orientere den sygemeldte om, at myndigheden er berettiget til at træffe afgørelse i sagen, uden at afvente den sygemeldtes svar, hvis fristen overskrides.

Eksempel

Sag nr. 3: Den sygemeldte udeblev fra en opfølgningssamtale den 9. juni 2008. Kommunen sendte et partshøringsbrev den 12. juni 2008, hvori kommunen bad den sygemeldte om at komme med bemærkninger senest den 20. juni 2008. Den sygemeldte kom ikke med bemærkninger til sagen, hvorefter kommunen den 24. juni 2008 traf afgørelse om standsning af sygedagpengeudbetalingen.

Nævnet finder, at den sygemeldte har haft rimelig tid til at komme med en forklaring på årsagen til, at hun udeblev fra opfølgningssamtalen den 9. juni 2008.

Eksempel

Sag nr. 45: Kommunen sendte partshøringsbrev den 12. januar 2009, hvori kommunen bad den sygemeldte om at komme med bemærkninger senest den 15. januar 2009. Kommunen modtog den sygemeldtes bemærkninger til sagen den 19. januar 2009, og kommunen traf først herefter afgørelse om standsning af sygedagpengeudbetalingen den 22. januar 2009.

Nævnet finder, at da det først kan lægges til grund, at partshøringsbrevet er kommet frem til den sygemeldte den 14. januar 2009, har den sygemeldte ikke haft tilstrækkelig tid til at komme med bemærkninger til sagen. Nævnet har herved lagt vægt på, at da kommunen vælger at partshøre den sygemeldte skriftligt, bør den sygemeldte have en så lang partshøringsfrist, at det er muligt at komme med bemærkninger skriftligt, hvilket ikke er tilfældet med én dags frist. Det får dog ikke konkret betydning i denne sag, idet kommunen først har truffet afgørelse i sagen, efter modtagelsen af bemærkningerne fra den sygemeldte.

Ombudsmanden fandt det i udtalelse offentliggjort som [FOB 1994.307](#) meget beklageligt, at Arbejdsskadestyrelsen, i en sag om mén- og erhvervsevnetabserstatning, traf afgørelse i sagen, inden udløbet af den partshøringsfrist, som Arbejdsskadestyrelsen selv havde fastsat.

Ud af de 38 sager (69 %), hvor kommunerne har bedt om en forklaring på den manglende medvirken, er der i 3 af sagerne truffet afgørelse samme dag som partshøringsfristen udløber. Da der ikke i de pågældende partshøringsbreve er angivet et specifikt klokkeslæt, hvor bemærkningerne senest skal være kommunerne i hænde, må det lægges til grund, at fristen først udløber ved kontortids ophør den pågældende dag, hvilket betyder, at kommunerne i disse 3 sager har truffet afgørelse i sagen, inden partshøringsfristen udløber. Da kommunerne ikke efterfølgende har modtaget bemærkninger i sagerne, finder Nævnet, at denne fejl ikke ville medføre afgørelsernes ugyldighed.

3.3.2. Orientering af arbejdsgiver:

Reglerne om partshøring finder tilsvarende anvendelse på arbejdsgivere, der udbetaler løn under sygdom til en lønmodtager, der er berettiget til sygedagpenge, i det omfang arbejdsgiveren må betragtes som part i sygedagpengesagen. Dette betyder at arbejdsgiveren før der træffes afgørelse i sagen, skal orienteres om den manglende medvirken.

Selv om en arbejdsgivers ret til sygedagpengerefusion er et afledt krav i henhold til sygedagpengelovens § 54, har den arbejdsgiver, der udbetaler løn under sygdom, krav på at få udbetalt de sygedagpenge, den sygemeldte ville have haft ret. Arbejdsgiveren har dermed en væsentlig og individuel interesse i sagen.

Ombudsmanden udtalte i [FOB 1993.241](#), at i en sag om ophør af sygedagpengeudbetalingen på grund af, at den sygemeldte ikke længere ansås for at være uarbejdsdygtig, må en arbejdsgiver, der yder løn under fravær som følge af sygdom, og som har anmodet om udbetaling af sygedagpengerefusion, utvivlsomt anses for at være part i sagen.

Det følger af den nye sygedagpengelovs § 21, stk. 5, at når kommunen partshører lønmodtageren i forbindelse med muligt bortfald af sygedagpengeudbetalingen efter stk. 1, skal en arbejdsgiver, der er berettiget til refusion efter § 54, orienteres om det mulige bortfald af sygedagpenge. Kommunen skal informere arbejdsgiveren, når kommunen tager skridt til at standse udbetalingen af sygedagpenge. Information til arbejdsgiveren skal f.eks. gives, hvis en sygemeldt ikke returnerer oplysningsskemaet, udebliver fra et aftalt møde eller, hvis kommunen i øvrigt får oplysninger, der kan give anledning til bortfald af sygedagpenge efter den nye § 21, stk. 1, nr. 1 eller 2. Kommunen skal informere arbejdsgiveren samtidig med, at der foretages partshøring af den sygemeldte.

På baggrund af ovenstående anbefaler Nævnet

Anbefaling

At kommunerne sikrer, at den sygemeldte gives lejlighed til at oplyse om grunden til den manglende medvirken, forinden der træffes afgørelse.

3.4. Er der en rimelig grund til den manglende medvirken?

3.4.1 Generelt om manglende medvirken

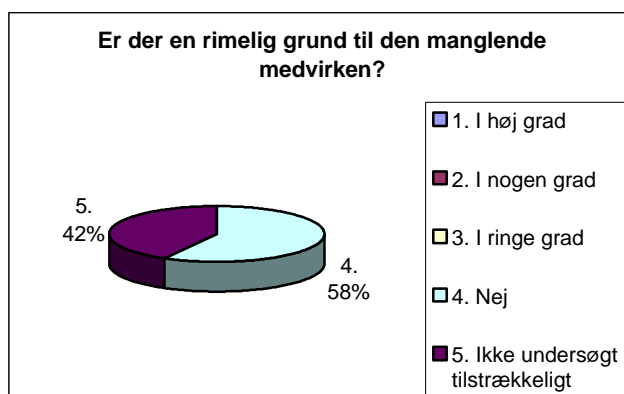
Der er 2 betingelser, der begge skal være opfyldt, for at retten til sygedagpenge falder bort, nemlig at den sygemeldte undlader at medvirke, og at det sker uden rimelig grund. Det beror på en konkret vurdering, om manglende medvirken sker uden rimelig grund.

Den sygemeldte skal have mulighed for at medvirke, f.eks. skal indkaldelse til en opfølgningssamtale ske med et tilstrækkeligt varsel. I principafgørelse [D-25-04](#) fastslog Ankestyrelsen, at der ikke var adgang til at stoppe udbetalingen af sygedagpenge med henvisning til manglende medvirken/manglende fremmøde ved opfølgningssamtale, som en kvinde var indkaldt til med meget kort varsel. Opfølgningssamtalen var fastsat med 1 dags varsel, og kvinden, der ikke opholdt sig på sin bopæl, reagerede straks hun kom hjem.

Eksempel

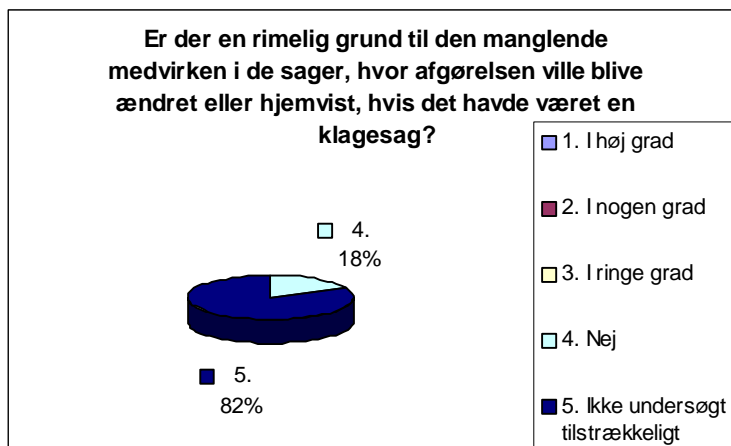
Sag nr. 6: I forbindelse med kommunens opfølgning, havde den kommunale sagsbehandler forgæves forsøgt at foretage telefonisk opfølgning siden den 28. november 2008, hvorfor hun den 1. og den 2. december 2008 lagde en besked på den sygemeldtes telefonsvarer om, at kontakte kommunen snarest muligt og senest den 2. december 2008. Nævnet finder, at der i den konkrete sag er tale om et for kort varsel, idet den sygemeldte ikke har haft tilstrækkelig mulighed for at medvirke ved kommunens opfølgning, idet den sygemeldte skulle ringe tilbage samme dag (indenfor kontortid), som beskeden var indtalt på hendes telefonsvarer.

Er den sygemeldte ude af stand til at deltage i kommunens opfølgning f.eks. under en indlæggelse, eller er der tale om, at sygdom umuliggør telefonisk henvendelse til kommunen, vil udbetalingen af sygedagpenge ikke bortfalde, idet der i sådanne tilfælde er tale om en rimelig grund.

Det fremgår af undersøgelsen, at det i 42 % af sagerne ikke er undersøgt tilstrækkeligt, om der er en rimelig grund til den manglende medvirken. I hovedparten af disse sager skyldes det, at der ikke er foretaget partshøring, og kommunerne derfor ikke ved, om der var en rimelig grund til den manglende medvirken. I andre sager skyldes det, at kommunerne ikke har indhentet lægelige oplysninger eller indhentet oplysninger fra Post Danmark. I 58 % af sagerne er der ikke en rimelig grund til den manglende medvirken ved kommunens opfølgning. Nævnet har i de sager, hvor der er blevet partshørt, men hvor

den sygemeldte ikke har svaret på partshøringsbrevet, lagt til grund, at der ikke var en rimelig grund til den manglende medvirken, idet den sygemeldte i disse tilfælde har haft muligheden for at komme med en forklaring på den manglende medvirken.

Ud af de 28 sager (51 %), hvor afgørelsen ville være blevet ændret eller hjemvist, hvis det havde været en klagesag, er det i hele 82 % af sagerne ikke tilstrækkeligt undersøgt, om der er en rimelig grund til den manglende medvirken. I de resterende 5 sager (18 %), hvor afgørelsen ville være blevet ændret eller hjemvist, hvis det havde været en klagesag, er der ikke en rimelig grund til den manglende medvirken. Grunden til, at disse sager alligevel ville være blevet hjemvist eller ændret af Nævnet er, at den sygemeldte ikke er blevet tilstrækkeligt skriftligt orienteret om konsekvenserne af den manglende medvirken eller, at kommunen ikke har anvendt den korrekte bestemmelse i sygedagpengelovens § 21, stk. 1.

Det følger af Ankestyrelsens principafgørelse [D-7-06](#), at det ikke er en rimelig grund til udeblivelse fra informationsmøde, at den sygemeldte person havde misforstået datoen for mødet. Han havde ikke udvist tilstrækkelig omhyggelighed, når han ikke havde sørget for at notere sig datoen for, hvornår han skulle møde i kommunen. Retten til sygedagpenge bortfaldt derfor.

Det fremgår af Ankestyrelsens principafgørelse [D-5-08](#), at manglende opmærksomhed på fristen for at indsende oplysningsskemaet til kommunen ikke var en rimelig grund til at indsende oplysningsskemaet for sent. Retten til sygedagpenge bortfaldt derfor.

Eksempler på, at Nævnet efter en konkret vurdering finder, at der ikke er en rimelig grund til den manglende medvirken:

Eksempel

Sag nr. 37: Den sygemeldte, der var sygemeldt på grund af psoriasisgigt, afleverede ikke oplysningsskemaet rettidigt, idet han havde fået blandet papirerne sammen med nogle andre og således havde glemt, at han havde modtaget dem. Nævnet finder, at manglende omhu ikke er en rimelig grund til ikke at indsende oplysningsskemaet rettidigt.

Eksempel

Sag nr. 55: Den sygemeldte, der var sygemeldt på grund af operation af højre lillefinger, var ifølge indkaldelsesbrevet indkaldt til en opfølgningssamtale onsdag den 7. januar 2009 kl. 10.00. Det fremgår af kommunens journalnotat, at den sygemeldte havde forkla-

ret, at det måtte være en misforståelse, da han havde skrevet den 16. januar 2009 kl. 10.00 i sin kalender.

Nævnet finder, at den sygemeldte ikke har udvist tilstrækkelig omhyggelighed, når han har noteret sig den forkerte dato for, hvornår han skulle til opfølgningssamtale.

Ankestyrelsens principafgørelse [D-5-02](#) handler om standsning af sygedagpengeudbetalingen som følge af udeblivelse fra opfølgningssamtale, da mødeindkaldelsen ikke var modtaget på grund af fravær fra hjemmet. Ankestyrelsen lagde til grund, at udgangspunktet er, at kommunen må forvente umiddelbart at kunne komme i kontakt med den sygemeldte på bopælsadressen. Den sikrede er derfor som udgangspunkt nærmest til at bære risikoen, hvis fravær fra hjemmet f.eks. medfører udeblivelse fra en opfølgningssamtale. Ankestyrelsen fandt, at det konkret må vurderes, om manglende medvirken ved kommunens opfølgning sker uden rimelig grund.

Eksempel

Sag nr. 2: Den sygemeldte, der var sygemeldt på grund af et brækket kraveben, udeblev fra en opfølgningssamtale den 3. oktober 2008, idet han opholdt sig hos sine forældre, og derfor ikke havde haft mulighed for at se indkaldelsesbrevet. Han oplyste, at han ikke vidste, at man skulle stå til rådighed, for at kommunen kunne følge op i sygedagpengesagen. Den sygemeldte oplyste endvidere, at det ikke kunne være rimeligt, at man skulle møde op med én dags varsel.

Nævnet skal hertil bemærke, at udgangspunktet er, at den sygemeldte er nærmest til at bære risikoen, hvis fravær fra hjemmet medfører udeblivelse fra en opfølgningssamtale. Indkaldelsesbrevet er afsendt mandag den 29. september 2008. Da opfølgningssamtalen var den 3. oktober 2008 finder Nævnet, at kommunen har indkaldt den sygemeldte med et tilstrækkeligt varsel. Det fremgår af sagen, at den sygemeldte tidligere har fået tilsendt et oplysningsskema og et dp 301A, hvori han er blevet orienteret om den kommunale opfølgning, idet det bl.a. fremgår heraf, at kommunen efter sygedagpengeloven er forpligtet til at tilrettelægge og gennemføre et individuelt og fleksibelt opfølgningsforløb, samt at kommunen skal inddrage den sygemeldte i opfølgningen. Det fremgår endvidere, at kommunen skal have et tilstrækkeligt grundlag til at foretage visitation og opfølgning, herunder forberede den første samtale. Nævnet finder på den baggrund, at der ikke er tale om en rimelig grund til den manglende medvirken.

Eksempel

Sag nr. 33: Den sygemeldte afleverede oplysningsskemaet for sent. Den sygemeldte oplyste at grunden til, at han ikke afleverede skemaet rettidigt, ikke skyldtes sygdom, men at han ikke havde været hjemme, og derfor først tømte postkassen, efter at skemaet skulle have været afleveret. Han havde ikke tænkt på, at få nogen til at se efter posten i den periode, hvor han opholdt sig på en anden adresse.

Nævnet finder, at der ikke er tale om en rimelig grund til den manglende medvirken, idet den sygemeldte selv er nærmest til at bære risikoen, hvis fravær fra hjemmet medfører manglende rettidig aflevering af oplysningsskema, og han burde således have fået nogen til at se efter posten i den pågældende periode.

Ankestyrelsens principafgørelse [187-09](#) (udsendt d. 1. september 2009) handler om standsning af sygedagpengeudbetalingen som følge af, at den sygemeldte ikke havde afleveret oplysningsskemaet rettidigt til kommunen. Det forhold, at den sygemeldte ikke troede, at det var nødvendigt at indsende oplysningsskemaet rettidigt, da han delvist var startet på arbejde igen, var ikke en rimelig grund til den for sene aflevering af oplys-

ningsskemaet. Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at den sygemeldte på fyldestgørende vis var blevet skriftligt orienteret om de sygedagpengemæssige konsekvenser af den manglende medvirken. Ankestyrelsen lagde tillige vægt på, at den sygemeldte, hvis han var i tvivl om, hvorvidt han skulle aflevere oplysningsskemaet til kommunen, når han delvist havde genoptaget arbejdet, kunne have kontaktet kommunen med henblik på afklaring heraf.

Eksempel

Sag nr. 27: Den sygemeldte, der var sygemeldt på grund af knæproblemer, afleverede ikke oplysningsskemaet til kommunen. Den sygemeldte oplyste, at grunden til at han ikke afleverede skemaet rettidigt var, at han ikke troede, at han skulle udfylde oplysningsskemaet, fordi der var tale om en arbejdsskade.

Nævnet finder, at der ikke er tale om en rimelig grund til den manglende medvirken, idet den sygemeldte burde have kontaktet kommunen med henblik på at afklare, om det var nødvendigt at udfylde oplysningsskemaet, når han var sygemeldt på grund af en arbejdsskade. Kommunen havde endvidere skriftligt orienteret ham korrekt om de sygedagpengemæssige konsekvenser af den manglende medvirken.

3.4.2. Helbredsmæssige årsager.

Udbetaling af sygedagpenge kan ikke standses, hvis den sygemeldte på grund af helbredsmæssige forhold er afskåret fra at medvirke. Det er i den forbindelse vigtigt at bemærke, at ikke enhver sygdom medfører, at man ikke kan medvirke til kommunens opfølgning. Der skal således være tale om en så svær sygdom, at man ikke er i stand til f. eks. at møde til en samtale. Sygdommen skal desuden afskære pågældende fra at kontakte kommunen f.eks. for at melde afbud til en samtale.

Sygdom vil altid afskære pågældende fra at medvirke til opfølgning, hvis pågældende er indlagt på sygehuset. Man kan således ikke forvente, at den sygemeldte forlader sygehuset for at medvirke, eller at den sygemeldte kontakter kommunen telefonisk fra sygehuset.

Man kan dog også være afskåret fra at medvirke, selv om man befinder sig i hjemmet, hvis der er tale om en svær sygdom. Hvorvidt der er tale om en så svær sygdom, at den sygemeldte ikke er i stand til at medvirke, kan afklares ved henvendelse til egen læge, behandlende speciallæge eller hospital.

Eksempel

Sag nr. 43: Den sygemeldte, der var sygemeldt på grund af discus prolaps, udeblev fra en opfølgningssamtale den 22. oktober 2008. Den sygemeldte oplyste at grunden til, at han udeblev fra samtalen var, at han havde mange smerter, og at han derfor havde fået en akut tid ved sin fysioterapeut, og derfor havde glemt alt om mødet på kommunen. Nævnet finder, at den sygemeldtes helbredsmæssige tilstand ikke kan anses for at være en rimelig grund til at undlade at medvirke ved kommunens opfølgning i den konkrete sag, idet udeblivelsen ikke kan anses for at være sygdomsbetinget i en sådan grad, at han ikke kunne have mødt til opfølgningssamtalen den 22. oktober 2008 eller have meldt afbud til kommunen.

I Principafgørelse [D-17-98](#) fandt Ankestyrelsen, at en kommune ikke var berettiget til at standse udbetalingen af sygedagpenge efter den dagældende dagpengelovs § 8, stk. 1, til en lønmodtager med en klar endogen depression, idet udeblivelse fra behandling konkret

vurderet var sygdomsbetinget i en sådan grad, at det ikke kunne lægges lønmodtageren til last.

Der har i en del af de undersøgte sager været tale om psykisk sygdom i form af stress eller depression. Den sygemeldte kan i en sådan situation have så svære hukommelses- eller koncentrationsproblemer, at pågældende ikke er i stand til at medvirke. Det er i en sådan situation vigtigt, at kommunen af egen drift undersøger, om der er tale om så svær sygdom, at pågældende ikke kan medvirke. Det skyldes, at hvis den pågældende er ude af stand til at medvirke, vil pågældende også kunne være ude af stand til at medvirke relevant i en partshøring. Der henvises i den forbindelse til officialprincippet (retssikkerhedslovens § 10), hvorefter det er forvaltningsmyndigheden, som har ansvaret for, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, når der træffes afgørelse.

I principafgørelse D-11-07 fandt Ankestyrelsen, at en kommune ikke kunne standse sygedagpengeudbetalingen til en psykisk syg lønmodtager eller refusionen til dennes arbejdsgiver med den begrundelse, at lønmodtageren ikke havde medvirket ved kommunens opfølgning. Begrundelsen var at kommunen ikke fra lønmodtagerens læge og psykolog havde indhentet oplysninger til brug for en vurdering af, hvorvidt lønmodtagerens manglende medvirken havde en utvivlsom sammenhæng med dennes psykiske lidelse. Hvis dette havde været tilfældet, ville det have været en rimelig grund til den manglende medvirken.

I principafgørelse [D-3-08](#) udtalte Ankestyrelsen, at det efter praksis normalt ikke er en rimelig grund til udeblivelse fra et informationsmøde, at borgeren har misforstået datoen eller har set forkert på datoen for indkaldelse, medmindre der ud fra en konkret vurdering foreligger ganske særlige forhold. Der var ikke oplyst om ganske særlige forhold i borgerens sag. Det var ikke godtgjort, at borgerens stresstilstand havde været af en sådan alvorligere karakter, at det kunne anses som en rimelig grund til udeblivelse fra informationsmødet.

Nævnet finder, at der i 6 sager ikke er tilstrækkelige lægelige oplysninger til, at der kan tages stilling til, om undladelsen af at medvirke var rimelig.

Eksempel

Sag nr. 13: Den sygemeldte, der var sygemeldt på grund af depression, mødte ikke op til opfølgningssamtale. Det fremgik af et journalnotat, at pågældende glemte sine aftaler. Der var ikke lægelige akter vedrørende depressionen.

Nævnet finder, at det ikke er muligt at vurdere, om udeblivelsen er helbredsbe-
tinget, da der ikke foreligger lægelige akter, og det derfor ikke er muligt at vurdere, hvor svær en depression, der er tale om. Da det imidlertid fremgår af journalen, at den sygemeldte glemmer sine aftaler, finder Nævnet, at kommunen havde pligt til at undersøge, om udeblivelsen skyldtes helbredsmæssige årsager.

Eksempel

Sag nr. 21: Den sygemeldte, der var sygemeldt på grund af depression, mødte ikke til opfølgningssamtalen. Der var på dp 300 A beskrevet et meget traumatisk forløb med ufri-
villig abort, samt at hun havde mistet 3 børn kort efter fødslen.

Nævnet finder, at det ikke er muligt at vurdere, om udeblivelsen er helbredsbe-
tinget, da der ikke foreligger lægelige akter, og det derfor ikke er muligt at vurdere, hvor svær en depression, der er tale om. På grund af de beskrevne traumatiske hændelser finder Næv-

net, at kommunen havde en skærpet pligt til at undersøge, om udeblivelsen er helbredsmæssigt betinget. Nævnet finder videre, at der burde have været foretaget partshøring. Eksempler på, at sagen er tilstrækkeligt oplyst:

Eksempel

Sag nr. 30: Den sygemeldte, der var sygemeldt på grund af psykiske problemer, afleverede oplysningsskemaet for sent. Kommunen standsede udbetalingen af sygedagpenge pr. 10. november 2008.

Nævnet finder, at de helbredsmæssige oplysninger ikke giver anledning til undersøgelse af om undladelsen er helbredsmæssigt betinget, da hun på oplysningsskemaet skriver, at hun er raskmeldt den 11. november 2008.

Eksempel

Sag nr. 36: Den sygemeldte, der var sygemeldt på grund af dødsfald i familien, afleverede oplysningsskemaet for sent. Den sygemeldte oplyste som svar på partshøringen, at hun på grund af sin fars pludselige død havde behov for at være sammen med familien og derfor ikke havde opholdt sig på sin adresse. Pågældende havde haft rettet henvendelse til lægevagten og var blevet medicineret. Hun anførte, at hun ikke var i stand til at tjekke sin post.

Kommunen indhentede på denne baggrund en statusattest og forelagde sagen for kommunens lægekonsulent med henblik på vurdering af, om den for sene indsendelse skyldtes helbredsmæssige forhold. Kommunen traf herefter afgørelse om, at undladelsen ikke vurderedes at være helbredsmæssigt betinget. Kommunen fandt desuden, at den sygemeldte kunne have arrangeret at en anden - f.eks. ægtefællen - tømte postkassen.

Nævnet finder, at sagen er meget veloplyst og grundigt begrundet.

Det forhold, at den sygemeldte har stress eller er deprimeret medfører ikke automatisk, at pågældende ikke er i stand til at medvirke til opfølgningen. Der skal være tale om en svær sygdom, hvor pågældende efter en lægelig vurdering ikke er i stand til at medvirke. Det bemærkes videre, at selv om man har lettere til moderat hukommelsesbesvær, kan man afhjælpe dette ved omhyggeligt at notere aftaler i en kalender eller på anden vis sørge for at blive mindet om aftaler.

Ankestyrelsen fandt i principafgørelse [111-09](#), at udbetalingen af sygedagpenge kunne standses på grund af for sen aflevering af et oplysningsskema. Den sygemeldte oplyste, at hun først havde modtaget kommunens brev efter fristen, og at hun var sygemeldt grundet dyb depression, og at dette sammenlagt var grundene til, at hun ikke havde udfyldt de krævede papirer.

Ankestyrelsen bemærkede, at man var opmærksom på, at der som årsagen til sygemeldingen, var angivet depression. Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg fandt imidlertid, at der ikke var etableret en utvivlsom sammenhæng mellem depressionen og sygemeldtes adfærd i forhold til opfyldelse af betingelserne i sygedagpengeloven om at medvirke ved kommunens opfølgning.

3.4.3. Post Danmark

I flere af de undersøgte sager, har den sygemeldte oplyst ikke at have modtaget f.eks. brevet med indkaldelsen til opfølgningsmøde eller brevet med oplysningsskemaet.

Da det er en betingelse for at standse udbetalingen af sygedagpenge, at vedkommende er orienteret dels om pligten til at medvirke og dels om konsekvenserne af manglende medvirken, skal kommunerne foretage en undersøgelse af, om brevet kan være bortkommet i posten. Det er ikke tilstrækkeligt alene at foretage en undersøgelse af, om brevet er modtaget retur i kommunen.

Ankestyrelsen fandt i principafgørelse [D-26-06](#), at kommunen havde pligt til ved borgers henvendelse at undersøge, om der havde været uregelmæssigheder omkring postgangen ved afsendelsen af kommunens breve. Ankestyrelsen lagde vægt på, at borgeren havde oplyst, at han ikke havde modtaget kommunens breve, og at kommunen ikke havde kontaktet postvæsnet med henblik på afklaring af uregelmæssigheder i postleveringen omkring tidspunkterne for afsendelsen af kommunens breve.

Sager hvor det ikke er undersøgt, om der har været uregelmæssigheder i postgangen:

Eksempel

Sag nr. 21: I denne sag var der ikke foretaget partshøring. Ved senere henvendelse til kommunen, oplyste den sygemeldte, at hun ikke havde modtaget brevet.

Nævnet finder, at den manglende henvendelse til Post Danmark ville have medført en hjemvisning til undersøgelse af, om der havde været uregelmæssigheder i posten.

Eksempel

Sag nr. 35: Udbetalingen af sygedagpenge blev standset på grund af manglende fremmøde til kommunen. Der blev ikke partshørt forud for afgørelsen. Ved senere henvendelse oplyste den sygemeldte, at hun ikke havde modtaget indkaldelsen og at hun var påbegyndt arbejde samme dato, som udbetalingen af sygedagpenge ophørte.

Nævnet finder undtagelsesvist, at den manglende undersøgelse af uregelmæssigheder i posten ikke ville medføre en hjemvisning, allerede fordi der efter § 7 ikke længere var ret til udbetaling af sygedagpenge, da hun havde genoptaget sit arbejde. Hvis den sygemeldte ikke havde genoptaget arbejdet, ville manglen have medført en hjemvisning.

Såfremt Post Danmark oplyser, at der ikke er registreret uregelmæssigheder i posten, er den absolutte hovedregel, at brevet må antages at være nået frem til modtageren.

Ankestyrelsen fandt i principafgørelse [D-15-08](#), at det normalt måtte antages, at breve, der blev befordret med Post Danmark, kom frem til adressaten. Beskæftigelsesudvalget fandt derfor, at der måtte foreligge særlige forhold, som kunne afkræfte denne formodning, hvis det skulle antages, at et brev ikke var kommet frem. Efter en konkret vurdering fandt Beskæftigelsesudvalget, at det ikke med tilstrækkelig sikkerhed kunne antages, at lønmodtageren havde haft rimelig grund til ikke at deltage i kommunens opfølgning. Post Danmark havde oplyst, at der ikke var rapporteret om uregelmæssigheder i postgangen i den pågældende periode. Brevet var heller ikke kommet retur til kommunen, og der var heller ikke andre konkrete forhold, der talte for, at kommunens brev ikke skulle være kommet frem til lønmodtageren.

I principafgørelse [111-09](#) (udsendt 1. maj 2009) fandt Ankestyrelsen, at det på baggrund af sygemeldtes svar på partshøring ikke med tilstrækkelig sikkerhed kunne antages, at oplysningsskemaet ikke var kommet frem til den sygemeldte. Der var heller ikke ved kommunens henvendelse til Post Danmark oplyst om uregelmæssigheder i postgangen. Brevet var heller ikke kommet retur til kommunen.

Sager hvor det er undersøgt, om der har været uregelmæssigheder i postgangen:

Eksempel

Sag nr. 10: Den sygemeldte mødte ikke op til en opfølgningssamtale. Som svar på parts-høringen oplyste han, at han ikke havde modtaget indkaldelsen. Han oplyste desuden, at han ofte havde problemer med posten og havde rettet henvendelse til Post Danmark i den anledning. Kommunen spurgte Post Danmark, om der var registreret uregelmæssigheder i postgangen, og hvordan Post Danmark havde fulgt op på den sygemeldtes henvendelser. Post Danmark oplyste, at der ikke havde været uregelmæssigheder, og at man ikke havde modtaget henvendelser fra den sygemeldte hverken til administrationen eller postbudene i området.

Nævnet finder, at sagen er meget veloplyst og grundigt begrundet.

Eksempel

Sag nr. 45: Den sygemeldte mødte ikke op til en opfølgningssamtale. Som svar på partshøringen oplyste hun, at hun ikke havde modtaget indkaldelsen. Kommunen spurgte Post Danmark, om der var registreret uregelmæssigheder i postgangen. Post Danmark oplyste, at der ikke havde været uregelmæssigheder.

Nævnet finder, at sagen er meget veloplyst og grundigt begrundet.

Der kan også i andre situationer være behov for at undersøge, om der har været uregelmæssigheder i postgangen.

Ankestyrelsen har i principafgørelse [U-15-03](#) behandlet 2 sager om overskridelse af klagefrist. Ankestyrelsen lagde ved afgørelserne til grund, at udgangspunktet er, at risikoen for at en klage når rettidigt frem til en myndighed, påhviler klageren, herunder risikoen for forsinkelser eller uregelmæssigheder i postgangen. Udgangspunktet kunne imidlertid fraviges, hvis klager kunne sandsynliggøre, at klagen var afsendt, og at den var afsendt på et så tidligt tidspunkt, at den burde have været modtaget rettidigt hos myndigheden. I sag nr. 2, fandt Ankestyrelsen det sandsynliggjort, at en klage var afsendt i så god tid, at den burde have været modtaget inden for fristen. Derfor skulle pågældende stilles som om klagen var modtaget rettidigt.

Eksempel

Sag nr. 52: Den sygemeldte havde ikke returneret oplysningseskemaet inden fristen. Hun oplyste, at hun havde sendt skemaet den 8. eller den 9. oktober 2008, hvilket dog ikke vurderedes at være sandsynligt, da det var underskrevet den 10. oktober 2008. Såfremt skemaet var sendt samme dag, det var underskrevet, burde det dog have nået frem inden for fristen, som udløb den 13. oktober 2008. Fristen var på dp 301 A fastsat til den 11. oktober, hvilket var en lørdag, hvorfor fristen efter almindelige fristberegningsregler forlænges til førstkommande hverdag.

Nævnet skal til denne sag bemærke, at udgangspunkt er, at forsinkelse er afsenders egen risiko. Dette udgangspunkt kan dog imidlertid fraviges, hvis den sygemeldte kan sandsynliggøre, at brevet er afsendt, og at det er afsendt på et så tidligt tidspunkt, at det burde have været modtaget rettidigt hos myndigheden. I denne sag burde kommunen have undersøgt, hvorfra den sygemeldte havde sendt brevet og undersøgt ved Post Danmark, om der var uregelmæssigheder i posten i forbindelse med tømning af postkassen og levering af breve til kommunen.

3.4.4. Ferie

Afholdelse af ferie er ikke en rimelig grund til at undlade at medvirke ved kommunens opfølgning. Det vil derfor ikke være en rimelig undskyldning, hvis den sygemeldte f.eks. udebliver fra et møde, fordi pågældende ikke har set indkaldelsen, fordi vedkommende har opholdt sig i et sommerhus eller lignende, og derfor ikke har fået tømt postkassen. I en sådan situation må vedkommende få naboer eller familie til at tømme postkassen eller få omadresseret sin post midlertidigt ved Post Danmark.

Ankestyrelsen har i principafgørelse offentliggjort som [D-5-02](#) udtalt, at udgangspunktet er, at kommunen må forvente umiddelbart at kunne komme i kontakt med den sygemeldte på bopælsadressen. Den sygemeldte er derfor som udgangspunkt nærmest til at bære risikoen, hvis fravær fra hjemmet f.eks. medfører udeblivelse fra en opfølgningssamtale. Der er dog imidlertid et særligt problem, hvis den sygemeldte har været på ferie i udlandet.

Det er som udgangspunkt en betingelse for at modtage sygedagpenge, at den sygemeldte opholder sig i Danmark, jf. sygedagpengelovens § 3, stk. 1.

Efter sygedagpengelovens § 3, stk. 2, kan der dog udbetales sygedagpenge under ophold i udlandet, når

- 1) en person i tilknytning til en sygeperiode er på rekreationsophold med fast lægetilsyn og opholdet inden afrejsen er anbefalet af en læge af helbredsmæssige grunde,
- 2) en person er under sygebehandling og Sundhedsstyrelsen eller en sygehusmyndighed har givet tilladelse til behandlingen,
- 3) en person må udsætte hjemrejse fra et ferieophold el.lign. af helbredsmæssige grunde og dette er dokumenteret ved en lægeerklæring eller
- 4) en person er udsendt af en arbejdsgiver med hjemsted her i landet til beskæftigelse i højst 1 år i udlandet og personen har indkomst, der kan beskattes i Danmark.

En sygemeldt, der er omfattet af dansk lovgivning, kan bevare danske sygedagpenge under et midlertidigt ophold i et andet EU/EØS-land, forudsat, at sygedagpengelovens betingelser, herunder betingelserne i §§ 21-23, er opfyldt. Det fremgår af EF-reglerne om social sikring, herunder EF-forordning 1408/71, artikel 22, litra a, jf. artikel 24 i forordning 574/71, hvorefter arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende, som opfylder de i en medlemsstats lovgivning foreskrevne betingelser for ret til ydelser, har ret til at få udbetalt sygedagpenge fra den kompetente institution (her den danske kommune) ved midlertidig ophold i en anden medlemsstat.

Ovenstående regler gælder alene ophold inden for EU/EØS, og altså ikke ved ophold uden for EU/EØS.

Nævnet skal i den forbindelse bemærke, at der heller ikke er ret til sygedagpenge under ferie i et andet EU/EØS land. Retten til sygedagpenge er betinget af, at den sygemeldte tager ophold i et andet EU/EØS land, hvor betingelserne i sygedagpengelovens § 3, stk. 2, eller stk. 3, er opfyldte. Dette fremgår af Ankestyrelsens principafgørelse offentliggjort som [D-25-08](#), som er udtryk for praksis på området.

Hvis den sygemeldte opholder sig i udlandet med det formål at afholde ferie, er vedkommende således ikke berettiget til sygedagpenge i perioden, hvor vedkommende opholder sig i udlandet, jf. sygedagpengelovens § 3.

Dette medfører som afledt konsekvens, at vedkommende i denne periode ikke er forpligtet til at stå til rådighed for kommunens opfølgning mv., hvorfor udbetaling af sygedagpenge ikke kan stoppes med hjemmel i sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 1-3.

Eksempel

Sag nr. 14: Den sygemeldte var indkaldt til et informationsmøde efterfulgt af en personlig samtale den 27. november 2008. Hun oplyste som svar på partshøringen, at hun ikke havde været hjemme i perioden 22. - 29. november 2008 og derfor ikke havde læst indkaldelsen. Hun oplyste, at hun efter en pludselig indskydelse var taget væk.

Nævnet finder, at det ikke er en rimelig grund til manglende fremmøde, at hun ikke har set indkaldelsen, fordi hun ikke har opholdt sig på sin adresse. Nævnet finder det dog ikke muligt at vurdere, om udbetalingen af sygedagpenge skulle have været standset midlertidigt efter sygedagpengelovens § 3, eller om den skulle have været standset for resten af sygeperioden efter sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 3. Dette skyldtes, at det ikke i sagen er oplyst, hvor pågældende har opholdt sig i perioden, hvor hun var borte fra hjemmet.

På baggrund af ovenstående anbefaler Nævnet

Anbefalinger

- At kommunerne sikrer, at sagerne er tilstrækkeligt oplyst, herunder indhenter fornødne lægelige oplysninger og undersøger eventuelle uregelmæssigheder i postgangen, inden der træffes afgørelse.
- At kommunerne konkret i hver enkelt sag tager stilling til, om der er en rimelig grund til den manglende medvirken.

3.5. Begrundelse:

Det fremgår af forvaltningslovens § 22, at en afgørelse, der ikke giver den pågældende part fuldt ud medhold, skal begrundes. Det betyder, at når en kommune standser udbetalingen af sygedagpenge på grund af manglende medvirken, skal afgørelsen ledsages af en begrundelse. Pligten til at begrunde afgørelserne gælder kun afgørelser, og ikke beslutninger om sagens behandling, f.eks. en beslutning om at indhente lægelige oplysninger. En begrundelse skal fremtræde som en forklaring på, hvorfor afgørelsen har fået det pågældende indhold. Begrundelsespligten antages at give en øget garanti for en afgørelses rigtighed, herunder for at grundlaget for afgørelsen og oplysningerne i sagen er rigtige og tilstrækkelige. En begrundelse skal endvidere hjælpe borgeren til bedre at forstå afgørelsen, og den giver typisk borgeren et bedre grundlag for at overveje, om der er grundlag for at søge om genoptagelse eller for at klage over afgørelsen.

En begrundelse kan kun kræves, hvis afgørelsen er bebyrdende, eller den pågældende part ikke får fuldt ud medhold. Selv om der er givet parten fuldt ud medhold, vil den pågældende dog i almindelighed kunne forlange at få en skriftlig bekræftelse af afgørelsen. Det følger af forvaltningslovens § 23, stk. 1, at den, der har fået en afgørelse meddelt mundtligt, kan forlange at få en skriftlig begrundelse for afgørelsen, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende medhold. En begæring herom skal fremsættes overfor myndigheden inden 14 dage efter, at parten har modtaget underretning om afgørelsen.

Der er ikke i dansk forvaltningsret en almindelig regel om, at forvaltningsafgørelser skal være skriftlige. Det er endvidere ikke i sygedagpengeloven foreskrevet, at afgørelser skal meddeles i skriftlig form, men det følger af god forvaltningsskik, at den der er part i en sag, hvori der træffes afgørelse af en forvaltningsmyndighed i almindelighed har krav på en skriftlig afgørelse.

Det fremgår af Ankestyrelsens principafgørelse [F-1-08](#), at en afgørelse om ophør af sygedagpengeudbetalingen efter sygedagpengelovens § 7 var af indgribende betydning for borgeren, og at afgørelsen derfor efter god forvaltningsskik burde have været skriftlig.

Det fremgår af Ankestyrelsens principafgørelse [F-8-01](#), at der ved vurderingen af, om en afgørelse skulle være meddelt skriftligt, blev lagt vægt på, at selv om der ikke i serviceloven eller forvaltningsloven er et krav om skriftlighed, fremgår det af Justitsministeriets vejledning til forvaltningsloven, at det følger af god forvaltningsskik, at den der er part i en sag, hvori der træffes afgørelse af en forvaltningsmyndighed, i almindelighed har krav på at få afgørelsen meddelt skriftligt. Ved vurderingen blev der herudover lagt vægt på, at der var tale om en indgribende afgørelse, hvor det var væsentligt, at kvinden fik en klar opfattelse af, hvad afgørelsen nøjagtigt gik ud på. Den skriftlige afgørelsesform havde herudover i forhold til kommunen den fordel, at man havde et mere sikkert bevis for at afgørelsen faktisk var meddelt.

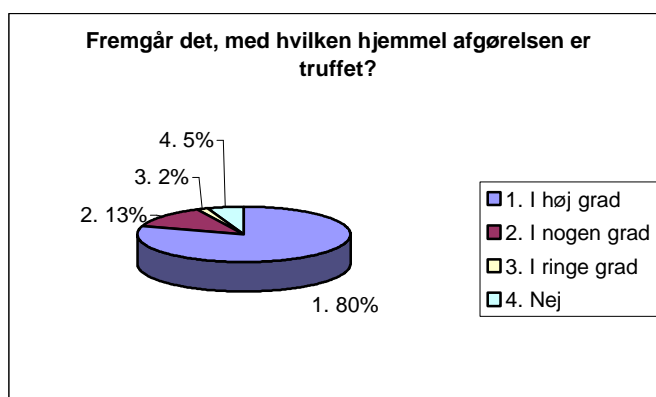
I samtlige 55 undersøgte sager er kommunernes afgørelse om standsning af sygedagpengeudbetalingen efter sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 1-3, meddelt skriftligt.

Det fremgår endvidere af forvaltningslovens § 24, stk. 1, 1. pkt., at begrundelsen skal indeholde en henvisning til de lovbestemmelser, afgørelsen er truffet efter. Det er ikke tilstrækkeligt alene at henvise til loven. Der skal herudover være en præcis henvisning til den eller de bestemmelser (paragraf, stykke og nummer), der er anvendt. Kommunerne

skal, eksempelvis i en afgørelse om standsning af sygedagpengeudbetalingen på grund af udeblivelse fra en opfølgningssamtale, i begrundelsen henviser til, at afgørelsen er truffet efter sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 3.

Ankestyrelsen fandt i principafgørelse [D-26-03](#), at kommunen ikke i tilstrækkelig grad havde efterkommet kravet om, at en afgørelse skulle indeholde en henvisning til de retsregler afgørelsen var truffet efter iht. forvaltningslovens § 24, stk. 1, ved i sin afgørelse af 24. marts 2003 alene at henviser til den dagældende dagpengelovs § 8, uden at angive hvilken del af bestemmelserne i § 8, der var lagt til grund.

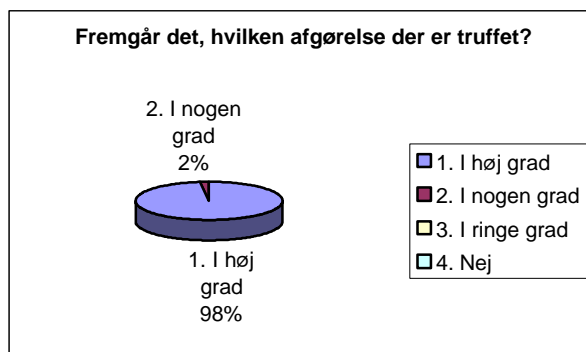
Undersøgelsen har vist, at i 80 % af afgørelserne fremgår det i høj grad, med hvilken hjemmel afgørelsen er truffet dvs., at der eksempelvis er henvist til sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 3. Undersøgelsen har endvidere vist, at de resterende 20 % af afgørelserne lider af den mangel, at der er henvist til et ufuldstændigt lovgrundlag, hvor der f.eks. alene er henvist til sygedagpengelovens § 21, stk. 1, uden at det er præciseret, hvilken del af bestemmelsen afgørelsen er truffet efter. Nævnet har i disse sager vurderet, at afgørelsen ikke alene af den grund er ugyldig.

Hvis der er tale om en skønsmæssig afgørelse, skal begrundelsen desuden angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen jf. forvaltningslovens § 24, stk. 1, 2. pkt. Hvis afgørelsen beror på en fortolkning af de anvendte bestemmelser, skal der redegøres for indholdet af den anlagte fortolkning. Begrundelsen bør, hvis det er nødvendigt, også indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen jf. forvaltningslovens § 24, stk. 2.

Kommunen bør desuden besvare borgerens kommentarer til sagen, herunder særligt bemærkninger om årsagen til den manglende medvirken til kommunens opfølgning. Hvis der slet ikke er givet en begrundelse, vil det normalt betyde, at afgørelsen bliver ugyldig. Hvis der er en begrundelse, men denne ikke er tilstrækkelig, bliver afgørelsen ikke af denne grund nødvendigvis ugyldig.

I Ankestyrelsens principafgørelse [F-7-01 \(sag nr. 2\)](#) blev det kritiseret, at kommunens afgørelse om standsning af sygedagpenge ikke levede op til kravene om begrundelse, jf. forvaltningslovens § 22 og § 24, stk. 1 og 2, idet afgørelsen ikke indeholdt en angivelse af de hovedhensyn, der blev tillagt vægt, og afgørelsen indeholdt heller ikke en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, der var tillagt væsentlig betydning for afgørelsen. Den utilstrækkelige begrundelse indebar imidlertid ikke,

at afgørelsen fik et forkert indhold, hvorfor sagsbehandlingsfejlen ikke medførte afgørelsens ugyldighed.

I de 55 undersøgte sager, er der ingen sager, hvor begrundelsen er så mangelfuld, at sagen alene af den grund ville være blevet hjemvist eller ændret af Nævnet, såfremt det havde været en klagesag. Det fremgår således af afgørelserne i alle 55 sager, at konsekvensen af kommunen afgørelse er, at den sygemeldtes sygedagpengeudbetaling ophører.

Eksempel på en mangelfuld begrundelse:

Eksempel

Sag nr. 7: Det fremgår i denne sag af afgørelsen, at: "Du er i brev af 22.12.2008 partsført om stop af sygedagpenge med virkning den 24.12.2008. Du har ikke henvendt dig, og er ikke kommet med kommentarer til stoppet af sygedagpenge. Kommunen har derfor, med baggrund i brev af 22.12.2008, truffet afgørelse om stop af sygedagpenge, med sidste sygedag den 23.12.2008, jf. Lov om sygedagpenge § 21 stk.1, nr. 3."

Nævnet finder, at denne begrundelse er mangelfuld, idet det ikke er præciseret i begrundelsen, at kommunen standser udbetalingen af sygedagpenge på grund af, at den sygemeldte er udeblevet fra en opfølgningssamtale den 22. december 2008, samt at der ikke er tale om en rimelig grund til den manglende medvirken, da den sygemeldte ikke i forbindelse med partshøringen er kommet med bemærkninger til sagen. Det er således ikke tilstrækkeligt, at forklaringen på sygedagpengeophøret alene fremgår af partshøringsbrevet. Der er dog en præcis henvisning til retsreglerne.

Eksempel

Sag nr. 30: Det fremgår blandt andet af afgørelse af 27. november 2008, der er sendt til den sygemeldte, at: "Afslag på refusion fra 10.11.08 – 11.11.08. Da vi ikke har modtaget oplysningsskema rettidigt har vi den 13.11.08 sendt et partshøringsbrev til dig efter forvaltningslovens § 19, hvori vi beder dig meddele os forklaring på, hvorfor du har indsendt oplysningsskemaet én dag for sent. I brevet er der oplyst en frist til den 20.11.08, og da du ikke har reageret på henvendelsen inden denne dato, må vi afgøre sagen på det foreliggende. Da du ikke har givet os nye oplysninger er vor endelige afgørelse, at refusion til arbejdsgiver ophører med sidste udbetalingsdag 09.11.08 som tidligere oplyst til dig og arbejdsgiver."

Nævnet finder, at denne begrundelse er mangelfuld, idet der ikke er henvist til retsgrundlaget. Det er således ikke tilstrækkeligt, at retsgrundlaget alene fremgår af partshøringsbrevet. Det er endvidere ikke præciseret, at kommunen standser udbetalingen af sygedagpengerefusion, da der ikke er tale om en rimelig grund til den manglende medvirken i form af for sen returnering af oplysningsskemaet.

Eksempel

Sag nr. 25: Det fremgår blandt andet af afgørelse af 18. september 2008, at: "Der er dags dato truffet afgørelse om stop af udbetaling af sygedagpenge, jf. § 21, stk. 1, nr. 3, i Lov om sygedagpenge. Din sag er stoppet med virkning fra den 20. september 2008 jf. § 21, stk. 3. Den sidste dag med sygedagpenge vil således være den 19. september 2008. Da du er udeblevet fra samtalen den 18. september 2008 uden at melde afbud, vurderes det, at du uden rimelig grund har undladt at medvirke ved kommunens opfølgning. I afgørelsen er der lagt særlig vægt på, at du i indkaldelsesbrevet af 12. september 2008 var gjort opmærksom på konsekvensen af at udeblive fra samtalen...".

Nævnet finder, at begrundelsen er utilstrækkelig, da ikke fremgår af begrundelsen, hvilke konkrete omstændigheder, der er tillagt vægt ved vurderingen af, at der ikke forelå en rimelig grund til at udeblive fra opfølgningssamtalen den 18. september 2008. Nævnet finder dog, at retsvirkningerne af afgørelsen fremgår tydeligt, idet overskriften på afgørelsen er "Stop af sygedagpenge," og det fremgår tydeligt fra hvilket tidspunkt sygedagpengeudbetalingen ophører. Der er endvidere en præcis henvisning til retsgrundlaget.

De følgende sager er eksempler på fyldestgørende begrundelser:

Eksempel

Sag nr. 10: Det fremgår blandt andet af afgørelsen i denne sag, at: "Det meddeles herved, at dagpengeudbetalingen til dig er stoppet, i henhold til § 21, stk. 1, nr. 3 i lov om sygedagpenge pga. udeblivelse fra opfølgningssamtale den 2.2.09. Sidste dag for udbetaling er den 2. februar 2009. Du har modtaget et brev fra den 2.2.09 fra Jobcentret vedr. partshøring, og den 3.2.09 afleverede du personligt dine bemærkninger til sagen. Det fremgår af dine oplysninger, at du ikke mener at have modtaget brevet fra 8.1.09 med indkaldelse til samtalen. Du og din samlever oplyste, at I har haft problemer med manglende levering af jeres post, og at du tidligere har taget kontakt til Post Danmark i den anledning. Jeg har siden d. 3.2.09 flere gange været i kontakt med Post Danmark for at afklare evt. problemer med din post. Efter at have undersøgt det nærmere har Post Danmark i dag oplyst pr. telefon, at der ikke har været uregelmæssigheder i postgangen i dit område i den periode, hvor indkaldelsesbrevet er sendt til dig. Post Danmark kan ikke bekræfte, at du tidligere har klaget til hovedkontoret/ kundeservice, ligesom ingen af postbudene i området har hørt om din manglende levering af post. Vurderingsgrundlag: Du er ikke mødt til opfølgningssamtale den 2.2.09, og du har ikke kontaktet jobcentret for at aflyse samtalen. Brevet er heller ikke modtaget retur i jobcentret. Der er i brevet blevet gjort opmærksom på konsekvenserne af udeblivelse fra samtale. Det må normalt antages, at breve, som bliver sendt med posten, kommer frem til rette vedkommende, og der skal derfor foreligge særlige forhold i postleverancerne for at sandsynliggøre, at brevet ikke er nået frem. På baggrund af ovennævnte vurderer jeg, at du ikke længere opfylder betingelserne for at modtage sygedagpenge, idet jeg vurderer, at du ikke medvirker ved kommunens opfølgning." Retsgrundlaget samt Ankestyrelsens principafgørelse D-15-08 var vedlagt afgørelsen.

Nævnet finder, at der er tale om en meget grundig og fyldestgørende begrundelse, hvor kommunen har taget relevant stilling til den sygemeldtes bemærkninger i forbindelse med partshøringen, og kommunen har endvidere inddraget relevant praksis fra Ankestyrelsen.

Eksempel

Sag nr. 33: Det fremgår blandt andet af afgørelsen af 8. januar 2009, at: "Det er besluttet at fastholde afgørelsen om, at der kun kan udbetales sygedagpenge/refusion til din arbejdsgiver til og med den 28.12.2008 og ikke i resten af den aktuelle sygeperiode. Den 17.12.2008 sender vi et oplysningsskema til dig, som du skal udfylde og sende tilbage til kommunen, så det er os i hænde senest den 29.12.2008. Samtidigt oplyses du om, at

hvis du ikke returnerer skemaet til tiden, vil udbetalingen af sygedagpenge ophøre med sidste udbetaling for den 28.12.2008. Den 6.1.2009 henvender du dig i vores ekspedition med oplysningsskemaet. Samtidigt oplyser du, at årsagen til, at skemaet ikke er afleveret rettidigt, ikke skyldes sygdom, men at du ikke har været hjemme, og derfor først har tømt postkassen den 6.1.2009. Du havde ikke tænkt på, at sørge for at modtage din post i den periode, du opholdt dig på en anden adresse. Efter sygedagpengelovens § 21, stk. 1, nr. 3 bortfalder retten til sygedagpenge, hvis den sygemeldte uden rimelig grund undlader at medvirke ved kommunens opfølgning. Dette princip gælder også, hvis oplysningsskemaet ikke udfyldes og indsendes rettidigt. I vores afgørelse har vi lagt vægt på, at kommunen må forvente umiddelbart at kunne komme i kontakt med dig på bopælsadressen, samt at sygdom ikke har bevirket, at du ikke har haft mulighed for at modtage og sende oplysningsskemaet tilbage rettidigt.”

Nævnet finder, at der er tale om en meget fyldestgørende begrundelse med en grundig stillingtagen til det af den sygemeldte anførte. Vedrørende ophørstidspunktet henvises til punktet 3.7.

På baggrund af ovenstående anbefaler Nævnet

Anbefaling

At kommunerne udarbejder fyldestgørende begrundelser med korrekt henvisning til retsgrundlaget

3.6. Klagevejledning

Det følger af forvaltningslovens § 25, stk. 1, at skriftlige afgørelser, som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, skal være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysninger om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om en eventuel tidsfrist. Dette gælder dog ikke, hvis afgørelsen fuldt ud giver den pågældende medhold.

Folketingets Ombudsmand har i udtalelse [FOB 2005.434](#) udtalt, at formålet med sagsbehandlingsreglerne, herunder reglerne om klagevejledning, er at øge sikkerheden for at myndighederne træffer lovlige og rigtige afgørelser. Hvis der ikke er givet en fyldestgørende klagevejledning, får det almindeligvis den konsekvens, at klagefristen suspenderes.

Ankestyrelsen har i principafgørelse offentliggjort som [R-10-03](#) bl.a. anført at, retsvirkningen af tilsidesættelse af reglerne om klagevejledning, ifølge den forvaltningsretlige litteratur og domspraksis normalt antages at være den, at klagefristen suspenderes, indtil klagevejledning er givet, med mindre klageren kan anses for at have udvist ugrundet passivitet.

Alle de til undersøgelsen modtagne afgørelser er skriftlige.

Pligten til klagevejledning i forbindelse med skriftlig meddelelse af afgørelser, som kan indbringes for en anden myndighed sikrer at borgeren bliver bekendt med sin mulighed for at påklage afgørelsen og fristen herfor.

Det fremgår af Ankestyrelsens principafgørelse [F-1-08](#), at det i en sag, hvor kommunen har truffet mundtlig afgørelse om ophør af sygedagpengeudbetalingen efter sygedagpengelovens § 7, ikke havde betydning, at borgeren havde udtrykt enighed i, at sygedagpengene skulle ophøre. Det var en afgørelse af indgribende betydning for borgeren og afgørelsen burde derfor efter god forvaltningsskik have været skriftlig og med klagevejledning. Klagefristen blev derfor suspenderet.

Klagevejledning var ikke medsendt til Nævnet i 9 ud af de 55 modtagne sager. I 3 sager er der sidst i afgørelsen anført, at der kan klages i henhold til den vedlagte klagevejledning, men Nævnet har ikke modtaget de i kommunernes afgørelser omtalte klagevejledninger. Selv om Nævnet ikke har modtaget klagevejledningerne, må det dog ved vurderingen af sagerne lægges til grund, at kommunerne havde sendt klagevejledningerne, når dette fremgår af afgørelsen. Det er dog ikke muligt at tage stilling til, om klagevejledningerne er korrekte.

Efter sygedagpengelovens § 77 kan kommunernes afgørelser efter loven indbringes for beskæftigelsesankenævnet. Klager over kommunens afgørelser efter loven behandles efter retssikkerhedslovens kap. 10. Fristen for indgivelse af klage over en afgørelse er 4 uger, efter at den sygemeldte har fået meddelelse om afgørelsen, jf. retssikkerhedslovens § 67, stk. 1, der er placeret i lovens kap. 10. Med udtrykket indgivelse forstås, at klagen skal være modtaget i kommunen senest 4 uger efter den sygemeldtes modtagelse af afgørelsen, såfremt der er meddelt korrekt klagevejledning.

I 8 sager er klagevejledningen ikke udformet korrekt for så vidt angår klagefristen. Det fremgår af disse sager, at klagen blot skal afsendes inden 4 uger efter modtagelse af af-

gørelsen. Oplysningen om klagefristen er således misvisende, da klagen som nævnt ovenfor skal være modtaget i kommunen inden 4 uger efter modtagelse af afgørelsen. Der er desuden ikke oplyst om adgangen til at indgive en mundtlig klage.

Af 9 af de undersøgte klagevejledninger fremgår, at klagen skal sendes/indsendes til kommunen. Retssikkerhedslovens § 67, stk. 1, 1. pkt., opstiller ingen særlige formkrav for at klage. En klage kan derfor både indgives mundtligt og skriftligt. Det er vigtigt, at kommunernes klagevejledning udformes i overensstemmelse hermed.

Inden en klage behandles, skal den myndighed, som har truffet afgørelsen, vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Derfor skal klagen først indgives til den myndighed, som har truffet afgørelsen, jf. § 66, stk. 1, i retssikkerhedsloven. Det skal fremgå tydeligt af kommunernes klagevejledning, at klagen først indgives til kommunen. I samtlige de 46 sager, hvor der var vedlagt en klagevejledning, fremgår det, at en eventuel klage først skal behandles i kommunen.

Det fremgår af klagevejledningen i 5 sager fra samme kommune, at: " Inden en klage behandles af Beskæftigelsesankenævnet, skal den myndighed, som har truffet afgørelsen, vurdere, om der er grundlag, for at give klageren Beskæftigelsesankenævnet helt eller delvist medhold."

Nævnet skal anbefale kommunerne at ændre denne klagevejledning, idet ordet Beskæftigelsesankenævnet bør udgå af den sidste halvdel af sætningen, da det ellers er meningsforstyrrende.

Klagevejledningen er udformet korrekt i 30 sager, hvoraf der i 23 af disse endvidere udtrykkeligt er angivet, at der både kan klages mundtligt og skriftligt.

Eksempel

Sag nr. 2: I denne sag er klagevejledningen formuleret korrekt med angivelse af korrekt klagefrist og oplysning om mulighed for at klage både mundtligt og skriftligt. Problemet i denne sag er, at klagevejledningen er vedlagt partshøringsbrevet og ikke selve afgørelsen. Dette opfylder ikke kravet i forvaltningslovens § 25, stk. 1, og klagefristen kan ikke anses for at være begyndt at løbe før modtagelse af en fyldestgørende klagevejledning efter meddelelse af afgørelsen.

Det bemærkes, at størstedelen af de undersøgte kommuner benytter sig af forud udfærdigede standardskrivelser vedrørende klageadgangen. I de tilfælde, hvor en sådan klagevejledning er udformet korrekt, kan det være meget praktisk at anvende disse. Det er dog problematisk i de tilfælde, hvor klagevejledningen ikke er fyldestgørende eller direkte forkert udformet.

På baggrund af ovenstående anbefaler Nævnet

Anbefalinger

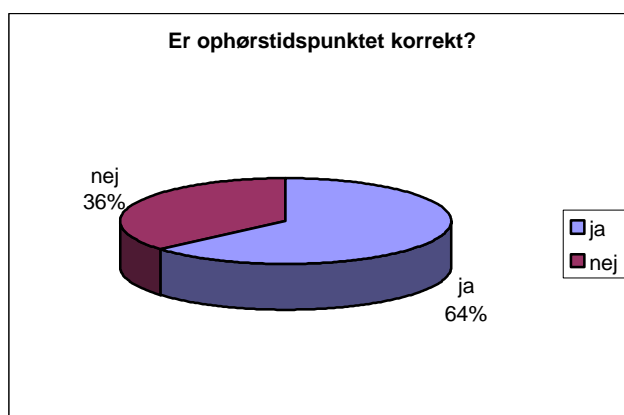
- At standardskrivelserne udarbejdes, så den sygemeldte på fyldestgørende måde oplyses om klageadgangen og fristen for indgivelse af en klage.
- At en sådan korrekt udformet vejledning altid vedlægges en afgørelse, når den meddeles skriftligt.

3.7. Ophørstidspunkt for sygedagpengeudbetaling og frister

3.7.1 Ophørstidspunkt generelt

Det følger af sygedagpengelovens § 21, stk. 3, at retten til udbetaling af sygedagpenge ophører med virkning fra dagen efter det tidspunkt, hvor betingelserne ikke længere er opfyldt.

Nævnet har ved vurderingen af ophørstidspunktet i de undersøgte afgørelser lagt til grund, at vendinger som "udbetalingen stopper fra" og "udbetaling stopper med virkning fra", skal forstås på den måde, at den anførte dato er den første dag uden udbetaling af sygedagpenge.

I 64 % af sagerne er ophørstidspunktet korrekt. Hovedparten af sagerne med forkert ophørstidspunkt handler om manglende eller for sen returnering af et oplysningsskema.

Nævnet har ved undersøgelsen modtaget 17 sager (31%), hvor udbetalingen først blev stoppet nogle dage efter, at betingelserne for at modtage sygedagpenge ikke længere kunne anses for at være opfyldt. I disse sager, der drejer sig om ophør af sygedagpengeudbetalingen efter udeblivelse fra en opfølgningssamtale, er ophørstidspunktet anset for at være korrekt. Kommunerne kunne dog i alle disse sager have standset udbetalingen af sygedagpenge tidligere, dvs. med virkning fra dagen efter den sygemeldtes udeblivelse, jf. sygedagpengelovens § 21, stk. 3. Nævnet finder, at afgørelserne ikke alene af den grund anses for at være ugyldige.

Eksempel

Sag nr. 48: Den sygemeldte var indkaldt til opfølgningssamtale den 21. oktober 2008. Da han ikke mødte til samtalen og heller ikke havde meldt afbud, traf kommunen den 31. oktober 2008 afgørelse, om at sygedagpengeudbetalingen bortfaldt, og at sidste beregningsdato var den 24. oktober 2008.

Nævnet finder, at kommunen kunne have standset udbetalingen af sygedagpenge med sidste udbetalingsdag den 21. oktober 2008, der var mødedato for samtalen, som den sygemeldte udeblev fra, jf. sygedagpengelovens § 21, stk. 3.

I 20 sager (36 %), finder Nævnet, at ophørstidspunktet ikke er i overensstemmelse med sygedagpengelovens § 21, stk. 3.

Eksempel på et forkert ophørstidspunkt:

Eksempel

Sag nr. 13: Den sygemeldte udeblev fra et møde på Kompetencecentret den 17. juli 2008. Kommunen anmodede ham derefter den 7. august 2008 om at ringe til sagsbehandleren, men angav dog ikke en frist herfor. Kommunen traf den 14. august 2008 afgørelse om bortfald af sygedagpengeudbetalingen med henvisning til § 21, stk. 1, nr. 3, på baggrund af udeblivelse fra samtalen og undladelsen af at ringe. Udbetalingen af sygedagpenge blev standset fra den 17. juli 2008, hvor pågældende skulle være mødt til samtalen.

Nævnet finder, at der ikke var grundlag for at standse udbetalingen af sygedagpenge allerede fra tidspunktet, hvor han udeblev fra mødet, da kommunen gav ham en ny chance for at deltage i afklaringen ved at bede ham om at ringe.

I 4 sager vedrørende manglende deltagelse i en samtale som led i kommunens opfølgningsindsats blev sygedagpengeudbetalingen standset for tidligt. I disse 4 sager er sygedagpengeudbetalingen standset med sidste udbetalingsdag dagen før samtalen skulle have været afholdt. Sidste udbetalingsdag skulle have den dag, hvor samtalen skulle have været afholdt.

Størstedelen af sager med en forkert ophørsdato handler dog om manglende eller for sen returnering af oplysningsskemaet. Nævnet finder, at der i alle sager vedrørende manglende eller for sen returnering af oplysningsskemaet er tale om for tidlig standsning af sygedagpengeudbetalingen, hvilket ikke er i overensstemmelse med sygedagpengelovens § 21, stk. 3.

3.7.2. Ophørstidspunkt i sager vedrørende oplysningsskemaer:

Det fremgår af sygedagpengelovens § 11, stk. 2, og 3, at kommunen, ved anmeldelse af sygefravær i løbende sager, skal sende et oplysningsskema til den sygemeldte, og at den sygemeldte skal udfylde oplysningsskemaet med relevante oplysninger til brug for kommunen. Den sygemeldte skal svare senest 8 dage efter afsendelsen af oplysningsskemaet, medmindre andet aftales med kommunen, jf. herved § 11, stk. 3, sygedagpengeloven. Nævnet finder, at en naturlig sproglig forståelse af bestemmelsen i § 11, stk. 3, indebærer, at den sygemeldte skal afsende brevet senest 8 dage efter at kommunen har afsendt skemaet.

En sådan forståelse fremgår tillige af Beskæftigelsesministeriets vejledning om sygedagpenge, pkt. 11.

Det følger af sygedagpengelovens § 21, stk. 3, at sygedagpengeudbetalingen ikke kan stoppes tidligere end fra dagen efter det tidspunkt, hvor betingelserne for udbetaling af sygedagpenge ikke længere er opfyldt. Sammenholdes dette med § 11, stk. 3, betyder det, at den 9. dag efter kommunens afsendelse af skemaet er den sidste dag med udbetaling af sygedagpenge, når der ikke er aftalt anden frist for returnering og skemaet ikke modtages af kommunen inden for fristen.

Kommunen er ikke berettiget til at standse udbetalingen af sygedagpenge før udløbet af fristen for returnering af skemaet. Det må lægges til grund, at der med § 11, stk. 3, er fastsat en minimumsfrist for returnering af oplysningsskemaet. Kommunens adgang til at udbetale sygedagpenge udover den 9. dag er ikke reguleret i sygedagpengeloven. Når

kommunen i forbindelse med afsendelse af skemaet til den sygemeldte fastsætter en længere frist end den der følger af § 11, stk. 3, må udbetalingen ikke standses før denne individuelt fastsatte frist er udløbet, jf. § 21, stk. 3.

I de 15 sager, der drejer sig om ophør af sygedagpengeudbetalingen på grund af manglende eller for sen aflevering af oplysningsskemaet, er ophørstidspunktet i alle sager dagen før den ved afsendelse af skemaet fastsatte frist for returnering.

Nævnet er opmærksomt på, at kommunerne ved afsendelse af oplysningsskemaer anvender et standardbrev, blanket dp 301 A, udarbejdet af KL. Af blanketten fremgår bl.a. følgende: "Vi skal derfor anmode dig om at udfylde og returnere vedlagte oplysningsskema, så det er os i hænde senest den ...".

Nævnet er desuden opmærksomt på, at kommunedatas system KMD Opera udskriver et oplysningsskema automatisk, når kommunen indberetter en ny sygedagpengesag på en borger. Det er problematisk, at disse automatisk udskrevne blanketter konsekvent påtrykkes en ophørsdato, der i alle de undersøgte tilfælde er dagen før den ifølge blanketten sidste rettidige returneringsdato.

Ordlyden af blanket dp 301 A må ikke medføre, at lovens frist på 8 dage efter kommunens afsendelse af oplysningsskemaet afkortes, således at det er en betingelse for at bevare sygedagpengere retten, at skemaet indsendes inden for en kortere frist end fastsat i loven. Anvendelse af blanket dp 301 A må heller ikke medføre, at sygedagpengeophøret ikke stemmer overens med ordlyden af § 21, stk. 3.

I alle de undersøgte sager, der drejer sig om manglende eller for sen returnering af oplysningsskemaet, er den omtalte blanket anvendt og udbetalingen er i alle disse sager stoppet dagen før den ifølge blanketten sidste rettidige returneringsdato.

Eksempel

Sag nr. 22: Kommunen havde den 4. december 2008 afsendt et oplysningsskema til den sygemeldte. Skemaet skulle ifølge følgebrevet udfyldes og være kommunen i hænde senest den 15. december 2008. Den 19. december 2008 blev der afsendt et partshøringsbrev til den sygemeldte, da skemaet ikke var blevet returneret indenfor fristen. Den sygemeldte ringede den 2. januar 2009 til kommunen og forklarede, at han var flyttet den 4. december 2008 og derfor ikke havde modtaget skemaet men alene partshøringsbrevet, der var afsendt til hans nye adresse. Kommunen sendte en ny kopi af oplysningsskemaet til ham, efter at det telefonisk blev aftalt, at han skulle sende dette ind med det samme og vedlægge en forklaring på, hvorfor det ikke var modtaget inden den 15. december 2008. Skemaet blev modtaget i kommunen i udfyldt stand den 13. januar 2009. Imidlertid havde kommunen den 12. januar 2009 truffet og afsendt afgørelse om stop af udbetalingen af sygedagpenge/refusion til arbejdsgiveren. Sidste udbetalingsdag var anført som den 14. december 2008.

Nævnet finder, at afgørelsen af den 12. januar 2009 ikke er i overensstemmelse med lovgivningen og praksis på området. Sagen ville som udgangspunkt skulle hjemvises på grund af manglende partshøring forud for afgørelsen. Nævnet er opmærksomt på, at der blev partshørt den 19. december 2008, men der blev ikke partshørt i forbindelse med manglende returnering af skemaet, efter der blev givet en ny frist. Der er dog grund til at antage, at afgørelsen reelt ville være blevet ændret. Der er herved lagt vægt på, at fristen for aflevering af oplysningsskemaet fremgår af sygedagpengelovens § 11. Den sygemeldte skal, jf. § 11, stk. 3, i sygedagpengeloven svare senest 8 dage efter afsendel-

sen af oplysningsskemaet, medmindre andet aftales med kommunen. Nævnet finder, at aftalen om at skemaet skal indsendes med det samme er ugyldig, da fristen i sygedagpengelovens § 11, stk. 3, ikke gennem aftale kan afkortes. Desuden er der den 2. januar 2009 dispenseret fra afleveringsfristen i det oprindelige følgebrev til oplysningsskemaet, dvs. den 15. december 2008, hvorfor udbetalingen ikke kan stoppes med virkning fra denne dato. Kommunen har dog ifølge sagens oplysninger genvurderet afgørelsen om op-hør og genoptaget udbetalingen af sygedagpenge.

3.7.3 Helligdage mv.

Der er til brug for praksisundersøgelsen indhentet afgørelser, der er truffet forud for den 15. januar 2009. Dette betyder, at Nævnet har modtaget sager, hvor undladelsen af at medvirke har fundet sted omkring helligdagene ved jul. Nævnet har derfor fundet anledning til at skrive et afsnit om, hvilke forhold kommunerne skal være specielt opmærksomme på i den anledning.

Ankestyrelsen har i nyhedsbrev nr. 5 af 1. december 2008 oplyst, at fra den 1. januar 2009 vil praksis i Ankestyrelsen være, at det antages, at en afgørelse er kommet frem til adressaten 2 dage efter afsendelsen. Dette har betydning for beregning af klagefristen, det vil sige om en klage er rettidig.

Ankestyrelsen har endnu ikke truffet afgørelse om, hvorvidt breve med indkaldelse til møde mv. ligeledes må forventes at være to dage om at nå frem til modtageren. Dette forhold har betydning, da Ankestyrelsen i principafgørelse [D-25-04](#) fandt, at der ikke var adgang til at stoppe sygedagpengene med henvisning til manglende medvirken/manglende fremmøde ved opfølgningssamtale, som en kvinde var indkaldt til med meget kort varsel. Opfølgningssamtalen var fastsat med 1 dags varsel, og kvinden, der ikke var på sin bopæl, reagerede straks da hun kom hjem.

I forbindelse med helligdagene omkring jul, må kommunerne desuden være opmærksomme på, at der kan være sæsonbetingede forsinkelser i postforsendelsen. Ombudsmanden har i [FOB 2007.399](#) udtalt, at op til jul må post forventes at være to dage om at nå frem. Post Danmark havde oplyst til Ombudsmanden, at i den sidste uge op til jul oversteg mængden af breve visse dage den produktionskapacitet der var til rådighed. Det betød, at brevposten må prioriteres, således at forretningsbreve (fra erhvervskunder, offentlige myndigheder og institutioner mv.) prioriteres forud for julebreve og julepostkort, men disse julebreve og julekort skal dog senest være modtageren i hænde den 2. hverdag efter afsendelsen. Det fremgår videre af udtalelsen, at breve sendt med B-post må forventes at være 4 dage om at nå frem.

Eksempel

Sag nr. 12: Kommunen bad i brev afsendt torsdag den 18. december 2008 den sygemeldte om at kontakte kommunen telefonisk senest mandag den 22. december 2008 mellem 8.00 – 13.00. Det fremgår ikke af sagen, om brevet var sendt med A-post eller B-post.

Nævnet finder, at der er givet en for kort frist i denne sag. Nævnet har ved vurderingen heraf lagt vægt på, at brevet er sendt inden for en uge inden jul, og der er derfor en stor risiko for, at brevet på grund af juletravlhed hos Post Danmark i kombination med, at brevet sendes op til en weekend, således at mandag den 22. december 2008 er den 2. hverdag efter forsendelsen, først er nået så sent frem, at der har været en for kort frist til den sygemeldte til at reagere på kommunens brev.

Kommunerne skal endvidere være opmærksomme på, om en frist udløber på en helligdag. Dette kan f.eks. være tilfældet i sager, hvor den sygemeldte er bedt om at udfylde og indsende et oplysningsskema inden en bestemt dato.

Eksempel

Sag nr. 33: Kommunen sendte den 17. december 2008 et oplysningsskema til den sygemeldte, som skulle udfyldes og sendes tilbage til kommunen, så det var kommunen i hænde senest den 29. december 2008. Samtidigt oplyste kommunen, at hvis den sygemeldte ikke returnerede skemaet til tiden, ville udbetalingen af sygedagpenge ophøre med sidste udbetaling for den 28. december 2008. Den 6. januar 2009 henvendte den sygemeldte sig i kommunens ekspedition med oplysningsskemaet og oplyste, at årsagen til, at skemaet ikke var afleveret rettidigt, ikke skyldes sygdom, men at han ikke havde været hjemme, og derfor først havde tømt postkassen den 6. januar 2009.

Det fremgår ikke af sagen, om kommunen havde åbent for modtagelse af post mellem jul og nytår. Såfremt der ikke var mulighed for modtagelse af post mellem jul og nytår, skal fristen for rettidig aflevering efter almindelige fristberegningsregler forlænges til førstkommande hverdag.

Skemaet er først afleveret ved personligt fremmøde tirsdag den 6. januar 2009. Nævnet har ved vurderingen af sagen lagt til grund, at kommunen senest åbnede efter jul mandag den 5. januar 2009. Skemaet er derfor under alle omstændigheder afleveret for sent. Nævnet kan dog ikke tage stilling til, hvornår det korrekte ophørstidspunkt er, idet det ikke fremgår af sagen, om kommunen havde åbent for modtagelse af post mellem jul og nytår, eller om der var lukket og fristen derfor måtte forlænges til første hverdag i 2009. Det er dog klart, at der ikke kan foretages et stop allerede med virkning fra den 28. december 2008, idet den givne frist til indsendelsen af skemaet ikke var udløbet. Der henvises til afsnittet om ophørstidspunkt.

Kommunedatas system KMD Opera udskriver automatisk et oplysningsskema, når kommunen indberetter en ny sygedagpengesag på en borger. Dette fratager dog ikke kommunerne ansvaret for at afgørelserne er i overensstemmelse med lovgivningen. Denne procedure er uhensigtsmæssig i den henseende, at der ikke tages hensyn til helligdage og lukkedage. I 2 sager er det således anført, at skemaet skal være kommunen i hænde den 29. december 2008. Kommunerne har for flertallets vedkommende lukket mellem jul og nytår, hvorfor det kan medføre problemer med at fastlægge modtagelsestidspunktet, såfremt det udfyldte skema findes førstkommande hverdag.

I tilfælde, hvor fristen for indsendelse af skemaet udløber en lørdag eller en helligdag, anses fristen forlænget til første hverdag efter helligdagen.

Der kan i den forbindelse henvises til Justitsministeriets vejledning om forvaltningsloven (fra 1986), hvor det anføres i punkt 122 om beregning af klagefrister: "Udløber klagefristen på en lørdag eller en helligdag, vil det i almindelighed være rigtigst at anse klagefristen for forlænget til den påfølgende hverdag". Uanset at vejledningen omhandler klagefrister, er det Nævnets opfattelse, at den kan anvendes analogt på beregning af frister for indsendelse af oplysningsskemaer.

Nævnet finder, at kommunerne i forbindelse med afgørelserne om ophør af udbetaling af sygedagpenge manuelt bør kontrollere, om der er truffet korrekte afgørelser, og om der er foretaget en korrekt beregning af fristen. Det bemærkes her, at det er en meget ind-

gribende konsekvens, at udbetalingen af sygedagpenge standses, hvorfor det er vigtigt at være sikker på, at der faktisk har været tale om en overskridelse af en given frist.

Det er desuden fortsat kommunernes ansvar, at den foretagne sagsbehandling er i overensstemmelse med god sagsbehandlingskik. Der kan stilles spørgsmålstejn ved, om det er i overensstemmelse med god sagsbehandlingskik at sende et skema til en sygemeldt og anmode om besvarelse i et tidsrum, hvor det ikke er muligt at modtage råd og vejledning, fordi kommunen holder lukket. I de ovenfor refererede sager nr. 12 og nr. 33, finder Nævnet dog, at de sygemeldte havde haft tid til at søge rådgivning inden helligdagene.

Havde datoen været forskudt et par dage, således at brevet var sendt på sidste hverdag inden jul, kunne Nævnet dog have nået frem til, at den sygemeldte havde rimelig grund til ikke at medvirke, samt at der var givet for kort varsel. Dette skyldes dels at brevet måtte antages tidligst at være nået frem den 29. december 2008, som var første hverdag mellem jul og nytår, samt at man som sygemeldt må kunne forvente, at man ikke skal stå til rådighed i denne periode, hvor kommunerne som oftest har lukket.

Nævnet finder, at kommunerne ved maskinelt afsendte breve bør være særligt opmærksomme på helligdage mv., og at man programmerer således, at en sådan situation så vidt muligt undgås.

På baggrund af ovenstående anbefaler Nævnet

Anbefaling

At kommunerne er opmærksomme på det korrekte ophørstidspunkt.

4. Nye regler

Sygedagpengelovens § 21 er ændret med virkning fra den 6. juli 2009, og ændringen finder anvendelse på personer, hvor sygedagpenge bortfalder den 6. juli eller senere.

§ 21. Retten til sygedagpenge bortfalder,

1) så længe den sygemeldte uden rimelig grund undlader at medvirke ved kommunens opfølgning, jf. kapitel 6, herunder indsatsen efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, eller ved samtalen med arbejdsløsheds-kassen, jf. § 7 c,

2) så længe den sygemeldte mod lægens opfordring afviser at lade sig indlægge på sygehus eller modtage nødvendig lægebehandling eller mod lægens eller kommunens opfordring afviser at deltage i hensigtsmæssig optræning for at genvinde arbejdsevnen, eller

3) hvis den sygemeldte ved sin adfærd forhaler helbredelsen.

Stk. 2. Bortfald af sygedagpenge efter stk. 1, nr. 1 eller 2, er betinget af, at kommunen har givet den sygemeldte en skriftlig orientering om konsekvenserne af, at den sygemeldte undlader at medvirke ved opfølgning eller afviser at modtage nødvendig lægebehandling eller deltage i hensigtsmæssig optræning eller i indsatsen efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Stk. 3. Retten til sygedagpenge ophører fra dagen efter det tidspunkt, hvor betingelserne for udbetaling ikke længere er opfyldt.

Stk. 4. Udbetaling af sygedagpenge, der er bortfaldet efter stk. 1, nr. 1 eller 2, genoptages dagen efter det tidspunkt, hvor betingelserne for udbetaling af sygedagpenge på ny er opfyldt, hvis dette sker, senest 4 uger efter at den sygemeldte er blevet underrettet om bortfaldet.

Pr. 5. oktober 2009 indsættes følgende som stk. 5:

"Stk. 5. Når kommunen partshører lønmodtageren i forbindelse med muligt bortfald af sygedagpenge efter stk. 1, skal en arbejdsgiver, der er berettiget til refusion efter § 54, orienteres om det mulige bortfald af sygedagpenge."

Der er i forbindelse med lovændringen foretaget redaktionelle ændringer i form af ændring af rækkefølgen af punkterne i § 21, stk. 1, nr. 1-3.

Der ændres ikke i forbindelse med lovændringen på pligten til at medvirke ved opfølgning, deltagelse i tilbud mv. Dette betyder, at den materielle vurdering i forhold til, om der i de undersøgte sager har været grundlag for at standse udbetalingen af sygedagpenge, er uændret. Forskellen består derfor alene i hvor længe udbetalingen kan standses.

Den vigtigste ændring rent indholdsmæssig findes i den nye § 21, stk. 1, nr. 1 (nuværende nr. 3). Ændringen består i, at retten til sygedagpenge ikke længere bortfalder for resten af indeværende sygeperiode ved manglende medvirken, men i stedet alene bortfalder så længe den sygemeldte undlader at medvirke ved opfølgningen. Det kan f.eks. væ-

re ved at møde til en samtale med arbejdsløsheds-kassen, deltage i et aktivt tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, eller ved at aflevere oplysningsskemaet. Bestem-melsen vil også gælde manglende medvirken i tilfælde, hvor kommunen har overladt hele eller dele af indsatsen til andre aktører.

Der er samtidigt i den nye § 21 indsat regler for, hvornår udbetalingen af sygedagpenge skal genoptages efter en fortrydelse, og hvor lang en frist den sygemeldte har til at for-tryde sin manglende medvirken. Det fremgår således af § 21, stk. 4, at udbetalingen af sygedagpenge i forbindelse med stop efter § 21, stk. 1, nr. 1 og 2, genoptages dagen ef-ter det tidspunkt, hvor betingelserne på ny er opfyldt, hvis dette sker senest 4 uger efter sygemeldte er blevet underrettet om bortfaldet.

Formålet med denne ændring er ifølge lovforslag nr. L165, Folketingsåret 2008/2009 dels, at den sygemeldte herved får et økonomisk incitament til igen at medvirke i opfølgningen, dels at fastsætte en sanktion, der er mere rimelig i forhold til den manglende medvirken. § 21, stk. 4, må fortolkes således, at hvis pågældende inden for 4-ugers fristen retter henvendelse til kommunen og oplyser, at vedkommende gerne vil medvirke, skal udbeta-lingen af sygedagpenge genoptages fra næstkommende dag.

Nævnet har endnu ikke behandlet sager herom, og har derfor ikke praksis på området. Nævnet har dog modtaget telefoniske henvendelser fra flere kommuner vedrørende for-tolkningen af denne bestemmelse.

Som eksempel kan nævnes en kommune, der rettede henvendelse vedrørende en borger, der flere gange var udeblevet fra møder. Han rettede dog altid henvendelse til kommunen næstkommende dag og oplyste, at han gerne ville medvirke ved opfølgningen. Kommu-nen spurgte, om man i sådanne tilfælde altid ville være forpligtet til at genoptage udbeta-lingen af sygedagpenge.

Hertil var Nævnets svar, at der ikke i lovgivningen var gjort op med en sådan situation, og at der ikke var regler for gentagne undladelser af at medvirke. Nævnet svarede dog, at man i særligt grove gentagelsestilfælde måtte foretage en konkret vurdering af, om der reelt var tale om fortrydelse af den manglende medvirken, og at der måtte dannes en praksis ved nævnene og Ankestyrelsen vedrørende fortolkningen af de nye regler.

Der vil desuden skulle dannes en praksis om, hvornår 4-ugers fristen skal regnes fra - er det fra afgørelsestidspunktet eller er partshøringen tilstrækkelig? Det fremgår af, § 21, stk. 4, at den regnes fra det tidspunkt, hvor pågældende får underretning om bortfaldet af sygedagpenge.

I sygedagpengevejledningens pkt. 21.6 er der givet et eksempel vedrørende manglende indsendelse af opfølgningsskema. I eksemplet regnes 4-ugers fristen fra tidspunktet, hvor kommunen partshører over den manglende indsendelse af oplysningsskemaet. Det forud-sættes i eksemplet, at kommunen i partshøringen orienterer den sygemeldte om 4-ugers fristen.

Eksempel fra vejledning nr. 9300 af 25. juni 2008 om sygedagpenge pkt. 21.6: "Ydelses-centeret modtager anmeldelse om sygefravær fra sygemeldtes virksomhed fredag den 16. oktober. Ydelsescenteret sender mandag den 19. oktober oplysningsskema og følge-brev til den sygemeldte med oplysning om konsekvenser ved, at skemaet ikke indsen-

des/indsendes for sent. Kommunen skal således have modtaget skemaet senest den 27. oktober.

Skemaet modtages ikke retur i kommunen den 27. oktober, og sygedagpengene stilles i bero fra og med den 28. oktober, og der iværksættes en partshøring af sygemeldte. Sidste dag med udbetaling er således den 27. oktober.

Kommunen sender i dette eksempel efterfølgende partshøringsbrevet den 29. oktober. Den sygemeldte modtager brevet den 30. oktober. Det fremgår af brevet, at den sygemeldte inden 4 uger, dvs. senest den 27. november, har mulighed for at fremsende skemaet og således fortryde den manglende medvirken, og på ny få udbetalt sygedagpenge. Den sygemeldte sender skemaet til kommunen den 10. november. Kommunen modtager skemaet den 11. november. Udbetaling af sygedagpenge kan ske igen fra den 12. november."

Spørgsmålet er dog, om dette er i overensstemmelse med ordlyden i § 21, stk. 4. Rent sprogligt må begrebet "underrettet om bortfaldet" forstås således, at der er truffet en afgørelse om bortfaldet og ikke alene er foretaget en partshøring over et eventuelt kommende ophør af udbetaling af sygedagpenge. At der partshøres over et stop for udbetaling af sygedagpenge kan ikke sidestilles med en afgørelse. Dette skyldes, at der først efter modtagelsen af svaret på partshøring eller efter udløbet af fristen uden modtagelse af svar kan træffes afgørelse om bortfald af udbetaling af sygedagpenge. Der er således først efter gennemførelse af partshøringen det fornødne oplysningsgrundlag til at træffe en afgørelse om, hvorvidt betingelserne for at bringe udbetalingen til ophør er opfyldt, jf. Ankestyrelsen principafgørelse D-26-03.

Denne fortolkning bestyrkes af, at lovgiver har formuleret § 21, stk. 5, om partshøring af arbejdsgiver således, at arbejdsgiver skal "orienteres om det mulige bortfald af sygedagpenge". Formålet med denne bestemmelse er, at arbejdsgiver skal partshøres inden afgørelsen om ophør af udbetaling af sygedagpenge træffes. Da lovgiver har valgt at formulere bestemmelserne forskelligt, må man formode, at der er tilsigtet en forskel mellem "meddelelse om bortfald" og "orientering om det mulige bortfald". Efter en ordlydsfortolkning må § 21, stk. 4, efter Nævnets vurdering forstås således, at 4-ugers fristen gælder fra tidspunktet, hvor kommunen har truffet afgørelse om bortfaldet og meddelt denne til den sygemeldte.

Den nærmere fortolkning vil skulle udmøntes i praksis fra nævnene og Ankestyrelsen. Det må dog være en betingelse for anvendelse af 4-ugers fristen, at kommunen har orienteret den sygemeldte om fristen. Fristen bør derfor først løbe fra det tidspunkt, hvor kommunen orienterer korrekt om fristen.

Der må også her skulle dannes en praksis for, hvad konsekvensen af manglende orientering om 4-ugers fristen vil være. Hvor længe efter ophøret af udbetalingen af sygedagpenge kan man fortryde den manglende medvirken, hvis man ikke er orienteret om fristen? Hvis fristen er overskredet med dage eller få uger, må der kunne dispenseres på grund af manglende vejledning. Men hvor vil grænsen skulle gå? Vil der skulle ske dispensation efter 4-5 måneder?

Hvis de undersøgte sager havde været afgjort efter de nye regler, ville det have haft betydning i forhold til 51 af de undersøgte 55 sager i denne praksisundersøgelse, da der her er truffet afgørelse efter § 21, stk. 1, nr. 3. I disse sager ville udbetalingen således alene

være ophørt i en periode, såfremt den sygemeldte havde fortrudt den manglende medvirken.

Eksempel **Sag nr. 29:** I denne sag blev udbetalingen af sygedagpenge standset for resten af sygeperioden, fordi den sygemeldte havde afleveret oplysningsskemaet 1 dag for sent. Efter de nye regler ville udbetalingen af sygedagpenge alene være blevet standset 1 dag.

Eksempel **Sag nr. 42:** I denne sag ophørte sygedagpengeudbetalingen, fordi klager udeblev fra en opfølgningssamtale den 30. oktober 2008. Kommunen partshørte den 31. oktober 2008 over udeblivelsen. Den sygemeldte oplyste telefonisk både den 5. og 6. november 2008, at hun var ked af, at hun ikke mødte til samtalen, og at det skyldtes en forglemmelse. Efter de nye regler ville udbetalingen af sygedagpenge have været genoptaget den 6. november 2008, dagen efter den sygemeldte tilkendegav overfor kommunen, at hun ønskede at medvirke til opfølgningen.

Eksempel **Sag nr. 55:** I denne sag ophørte sygedagpengeudbetalingen, fordi klager udeblev fra et informationsmøde den 7. januar 2009. Kommunen partshørte samme dag over udeblivelsen. Den sygemeldte oplyste den 8. januar 2009 telefonisk, at han havde fået noteret mødet til den 16. januar 2009 i sin kalender.

Efter de nye regler ville udbetalingen af sygedagpenge alene være blevet standset 1 dag, da den sygemeldte allerede den 8. januar 2009 oplyste, at udeblivelsen beroede på en fejl.

5. Retsgrundlag

Uddrag af sygedagpengeloven

§ 3. Retten til sygedagpenge er betinget af, at personen har lovligt ophold her i landet, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Sygedagpenge kan udbetales under ophold i udlandet, når

- 1) en person i tilknytning til en sygeperiode er på rekreationsophold med fast lægetilsyn og opholdet inden afrejsen er anbefalet af en læge af helbredsmæssige grunde,
- 2) en person er under sygebehandling og Sundhedsstyrelsen eller en sygehusmyndighed har givet tilladelse til behandlingen,
- 3) en person må udsætte hjemrejse fra et ferieophold el.lign. af helbredsmæssige grunde og dette er dokumenteret ved en lægeerklæring eller
- 4) en person er udsendt af en arbejdsgiver med hjemsted her i landet til beskæftigelse i højst 1 år i udlandet og personen har indkomst, der kan beskattes i Danmark.

Stk. 3. Personer, der efter EF-forordning nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet (herefter betegnet EF-forordning nr. 1408/71), er omfattet af dansk lovgivning om social sikring, har ret til sygedagpenge, selv om de ikke har ophold her i landet, uanset om betingelserne i stk. 2 er opfyldt.

Stk. 4. Personer, der efter en international aftale om social sikring er omfattet af dansk lovgivning om social sikring, har ret til sygedagpenge, selv om de ikke har ophold her i landet, uanset om betingelserne i stk. 2 er opfyldt.

§ 11. Kommunen skal have et tilstrækkeligt oplyst grundlag for at foretage visitation og opfølgning, herunder forberede den første samtale samt vurdere retten til fulde eller nedsatte sygedagpenge.

Stk. 2. Den sygemeldte skal udfylde et oplysningsskema med relevante oplysninger til brug for kommunen.

Stk. 3. Kommunen skal sende oplysningsskemaet til den sygemeldte ved anmeldelse af sygefravær i løbende sager. Den sygemeldte skal svare senest 8 dage efter afsendelsen af oplysningsskemaet, medmindre andet aftales med kommunen.

§ 21. Retten til sygedagpenge bortfalder

- 1) så længe den sygemeldte mod lægens opfordring afviser at lade sig indlægge på sygehus eller at modtage nødvendig lægebehandling eller mod lægens eller kommunens opfordring afviser at deltage i hensigtsmæssig optræning for at genvinde arbejdsevnen,
- 2) hvis den sygemeldte ved sin adfærd forhaler helbredelsen, eller
- 3) hvis den sygemeldte uden rimelig grund undlader at medvirke ved kommunens opfølgning, jf. kapitel 6.

Stk. 2. Bortfald af sygedagpenge efter stk. 1, nr. 1 og 3, er betinget af, at kommunen har givet den sygemeldte en skriftlig orientering om konsekvenserne af, at den sygemeldte afviser at modtage nødvendig lægebehandling eller deltage i hensigtsmæssig optræning eller undlader at medvirke ved kommunens opfølgning.

Stk. 3. Retten til sygedagpenge ophører fra dagen efter det tidspunkt, hvor betingelserne for udbetaling ikke længere er opfyldt.

§ 77. Kommunens afgørelser efter denne lov kan indbringes for beskæftigelsesankenævnet, jf. kapitel 8 i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats.

Klagen behandles efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. Kommunens henvisning til andre aktører efter denne lov kan indbringes for Beskæftigelsesankenævnet.

Stk. 3. Andre aktørers afgørelse, jf. § 19, kan inden 4 uger indbringes for kommunen.

Den nye § 21 har følgende ordlyd:

§ 21. Retten til sygedagpenge bortfalder,

- 1) så længe den sygemeldte uden rimelig grund undlader at medvirke ved kommunens opfølgning, jf. kapitel 6, herunder indsatsen efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, eller ved samtalen med arbejdsledeskassen, jf. § 7 c,
- 2) så længe den sygemeldte mod lægens opfordring afviser at lade sig indlægge på sygehus eller modtage nødvendig lægebehandling eller mod lægens eller kommunens opfordring afviser at deltage i hensigtsmæssig optræning for at genvinde arbejdsevnen, eller
- 3) hvis den sygemeldte ved sin adfærd forhaler helbredelsen.

Stk. 2. Bortfald af sygedagpenge efter stk. 1, nr. 1 eller 2, er betinget af, at kommunen har givet den sygemeldte en skriftlig orientering om konsekvenserne af, at den sygemeldte undlader at medvirke ved opfølgning eller afviser at modtage nødvendig lægebehandling eller deltage i hensigtsmæssig optræning eller i indsatsen efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Stk. 3. Retten til sygedagpenge ophører fra dagen efter det tidspunkt, hvor betingelserne for udbetaling ikke længere er opfyldt.

Stk. 4. Udbetaling af sygedagpenge, der er bortfaldet efter stk. 1, nr. 1 eller 2, genoptages dagen efter det tidspunkt, hvor betingelserne for udbetaling af sygedagpenge på ny er opfyldt, hvis dette sker, senest 4 uger efter at den sygemeldte er blevet underrettet om bortfaldet.

Stk. 5. Når kommunen partshører lønmodtageren i forbindelse med muligt bortfald af sygedagpenge efter stk. 1, skal en arbejdsgiver, der er berettiget til refusion efter § 54, orienteres om det mulige bortfald af sygedagpenge.

Uddrag af retssikkerhedsloven:

§ 10. Myndigheden har ansvaret for, at sager, der behandles efter denne lov, er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at myndigheden kan træffe afgørelse.

§ 66. Inden en klage behandles, skal den myndighed, som har truffet afgørelsen, vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Derfor skal en klage først afleveres til den myndighed, som har truffet afgørelsen.

Stk. 2. Kan myndigheden ikke give klageren medhold, sendes klagen med begrundelse for afgørelsen og genvurderingen videre til klageinstansen.

§ 67. Klage til det sociale nævn, beskæftigelsesankenævnet og Ankestyrelsen skal ske inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Anmodning til Ankestyrelsen om optagelse af en sag til behandling efter § 57 skal ske inden for samme frist.

Stk. 2. Formanden for det sociale nævn eller formanden for beskæftigelsesankenævnet og chefen for Ankestyrelsen kan se bort fra, at fristerne ikke er overholdt, når der er særlig grund hertil. Afgørelser om at se bort fra klagefrister og afgørelser om klagefristernes beregning kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Uddrag af forvaltningsloven:

§ 19. Kan en part i en sag ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse.

§ 22. En afgørelse skal, når den meddeles skriftligt, være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

§ 23. Den, der har fået en afgørelse meddelt mundtligt, kan forlange at få en skriftlig begrundelse for afgørelsen, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold. En begæring herom skal fremsættes over for myndigheden inden 14 dage efter, at parten har modtaget underretning om afgørelsen.

Stk. 2. En begæring om skriftlig begrundelse efter stk. 1 skal besvares snarest muligt. Hvis begæringen ikke er besvaret inden 14 dage efter, at begæringen er modtaget af vedkommende myndighed, skal denne underrette parten om grunden hertil samt om, hvornår begæringen kan forventes besvaret.

§ 24. En begrundelse for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen.

Stk. 2. Begrundelsen skal endvidere om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen.

Stk. 3. § 24, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, gælder ikke i de sager, der er nævnt i § 9, stk. 4. Begrundelsens indhold kan i øvrigt begrænses i det omfang, hvori partens interesse i at kunne benytte kendskab til denne til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for afgørende hensyn til den pågældende selv eller til andre private eller offentlige interesser, jf. § 15.

§ 25. Afgørelser, som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, skal, når de meddeles skriftligt, være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om eventuel tidsfrist. Det gælder dog ikke, hvis afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Stk. 2. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at klagevejledning på nærmere angivne sagsområder, hvor særlige forhold gør sig gældende, kan undlades eller ske på anden måde end nævnt i stk. 1.

6. Ankestyrelsens principafgørelser:

D-17-98

Resumé: Kommunen var ikke berettiget til at standse udbetaling af dagpenge til en lønmodtager med en klar endogen depression efter dagpengelovens § 8, stk. 1, idet udeblivelse fra behandling konkret vurderet var sygdomsbetinget i en sådan grad, at det ikke kunne lægges lønmodtageren til last.

Uddrag af F-7-01:

Resumé: Ankestyrelsen har behandlet 2 sager om betydningen af formelle mangler for afgørelser om standsning af sygedagpenge.

Der har i sagerne været mangler i form af bl.a. utilstrækkeligt oplysningsgrundlag, manglende partshøring, utilstrækkelig opfølgning og manglende opfølgningsplan i henhold til dagpengeloven, manglende skriftlig helhedsvurdering og inddragelse af borgeren i henhold til retssikkerhedsloven.

Der er tale om sagsbehandlingsregler, der alle har karakter af garantiforskrifter. Reglerne har til formål at sikre, at afgørelsen får et materielt korrekt indhold. Dette indebærer, at der gælder en formodning for, at afgørelsen er påvirket af sådanne mangler. Konsekvensen heraf er, at afgørelsen er ugyldig, medmindre det konkret kan afkræftes, at manglerne har påvirket afgørelsens resultat. Det er myndigheden, der har bevisbyrden for, at manglen har været uden betydning for afgørelsens resultat.

Visse mangler vil kunne afhjælpes af ankeinstansen. Dette gælder for eksempel en manglende partshøring.

Når en afgørelse erklæres ugyldig og sagen derfor hjemvises, må ankeinstansen samtidig tage stilling til, om ydelsen skal genoprettes, hvilket vil være udgangspunktet.

I sag nr. 1 fandt Ankestyrelsen at en afgørelse om standsning af sygedagpenge var ugyldig og hjemviste sagen til kommunen med henblik på at rette op på sagsbehandlingsmanglerne og træffe ny afgørelse, der indeholdt stillingtagen til hvor længe efter standsningstidspunktet, der var dagpenget.

I sag nr. 2 kritiserede Ankestyrelsen kommunens sagsbehandling, men fandt at sagsbehandlingsfejlene konkret ikke havde påvirket afgørelsens resultat. Kommunens afgørelse var derfor ikke ugyldig.

F-8-01:

Resumé: Forvaltningens beslutning om, at en kvinde skulle fraflytte et plejecenter var en afgørelse i forvaltningsretlig forstand og kommunen var derfor i forbindelse med sin beslutning forpligtet til at anvende forvaltningslovens bestemmelser.

Ankestyrelsen fandt endvidere, at afgørelsen skulle have været meddelt skriftligt. Efter en konkret væsentlighedsvurdering fandtes den manglende skriftlighed imidlertid ikke at medføre at afgørelsen var ugyldig.

Ankestyrelsen lagde ved sin afgørelse til grund, at det lå uden for ankeinstansernes kompetence at tage stilling til kommunalbestyrelsens beslutning om lukning af et plejecenter.

Det blev yderligere lagt til grund, at et krav om fraflytning fra et plejecenter kun kunne gennemføres såfremt kravet støttedes på forhold, der kunne sidestilles med en af de i kapitel 14 i lov om leje af almene boliger nævnte opsigelsesgrunde.

Ankestyrelsen fandt ikke, at der var grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering, hvorefter kommunalbestyrelsens beslutning om lukning af plejecentret, som et led i tilpasningen af plejeboligkapaciteten i kommunen, var en lovlig opsigelsesgrund.

D-5-02:

Resumé: Sag om standsning af dagpenge som følge af udeblivelse fra opfølgningssamtale, da mødeindkaldelsen ikke var modtaget på grund af fravær fra hjemmet.

Ankestyrelsen lagde til grund, at udgangspunktet er, at kommunen må forvente umiddelbart at kunne komme i kontakt med den sygemeldte (sikrede) på bopælsadressen. Den sikrede er derfor som udgangspunkt nærmest til at bære risikoen, hvis fravær fra hjemmet fx medfører udeblivelse fra en opfølgningssamtale.

Ankestyrelsen fandt, at det må vurderes konkret, om manglende medvirken ved kommunens opfølgning sker uden rimelig grund.

Ankestyrelsen fandt herefter, at lønmodtageren ikke uden rimelig grund havde undladt at medvirke ved opfølgningen. Dagpengeretten kunne derfor ikke bringes til ophør.

Ankestyrelsen tilføjede, at dagpengeloven ikke indeholder regler om, at lægelig dokumentation af uarbejdsdygtighed skal udfærdiges af den sikredes praktiserende læge efter sygesikringsloven.

R-10-03:

Resumé: Manglende klagevejledning i en kommunes afgørelse om afslag på mellemkommunal refusion medførte at klagefristen måtte anses for suspenderet. Det forhold at der var tale om uenighed mellem kommuner kunne ikke begrunde en ændret vurdering af spørgsmålet om suspension. Den klagende kommune havde endvidere ikke udvist ugrundet passivitet.

Spørgsmålet om suspension af klagefristen var ikke omfattet af klagebegrænsningen i retssikkerhedslovens § 67, stk. 2.

U-15-03:

Resumé: Ankestyrelsen har behandlet 2 sager om overskridelse af ankefrist.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelserne til grund, at udgangspunktet er, at risikoen for at en klage når rettidigt frem til en myndighed, påhviler klageren, herunder risikoen for forsinkelser eller uregelmæssigheder i postgangen.

Udgangspunktet kunne imidlertid fraviges, hvis klager kunne sandsynliggøre, at klagen var afsendt, og at den var afsendt på et så tidligt tidspunkt, at den burde have været modtaget rettidigt hos myndigheden.

I sag nr. 1 fandt Ankestyrelsen, at et forsikringselskab ikke havde løftet bevisbyrden for, at selskabet havde afsendt en klage inden ankefristens udløb den 17. december 2001. Det blev ikke anset som tilstrækkelig dokumentation, at selskabet fremsendte kopi af en anke dateret den 30. november 2001 samt kopi af brev til skadelidte af 6. december 2001 og efterfølgende et skærmprent, hvoraf fremgik, at anken blev oprettet den 30. november 2001. Selskabet havde herudover oplyst om selskabets procedure i forbindelse med udsendelse af post.

I sag nr. 2 hvor ankefristen udløb den 12. juni 2002, fandt Ankestyrelsen at et forbund, hvis klage blev registreret den 2. juli 2002 skulle stilles som om anken var rettidig. Ankestyrelsen fandt, at det var sandsynliggjort, at forbundets klage var sendt den 16. maj 2002, og derfor burde være kommet frem til Arbejdsskadestyrelsen indenfor klagefristens udløb. Ankestyrelsen lagde vægt på, at klagen af 16. maj 2002 til Arbejdsskadestyrelsen den samme dag var sendt i kopi til forbundets advokat samt til forbundets lokalafdeling, og at der forelå dokumentation for modtagelsen.

D-26-03:

Resumé: Kommunen kunne ikke standse udbetalingen af sygedagpenge allerede fordi sygemeldte ikke var partshørt om, at han ikke var mødt til en planlagt arbejdsprøve.

Ankestyrelsen lagde derudover vægt på, at kommunen havde undladt at orientere borgeren korrekt om konsekvenserne af ikke at deltage i hensigtsmæssig optræning/arbejdsprøve og at kommunens generelle orienteringsmateriale herom ikke havde været tilstrækkeligt.

D-25-04:

Resumé: Der var ikke adgang til at stoppe sygedagpengene med henvisning til manglende medvirken/manglende fremmøde ved opfølgningssamtale, som en kvinde var indkaldt til med meget kort varsel

Opfølgningssamtalen var fastsat med 1 dags varsel, og kvinden, der ikke var på sin bopæl, reagerede straks da hun kom hjem.

På grund af sagsforløbet havde hun ikke haft anledning til at tro at hun skulle til flere møder på forvaltningen forud for en forestående indlæggelse.

D-7-06:

Resumé: Det var ikke en rimelig grund til udeblivelse fra informationsmøde, at den sygemeldte person havde misforstået datoen for mødet. Han havde ikke udvist tilstrækkelig omhyggelighed, når han ikke havde sørget for at notere sig datoen for, hvornår han skulle møde i kommunen.

Retten til dagpenge bortfaldt derfor. Ved indkaldelsen til mødet var han informeret om, at udeblivelse fra informationsmødet medførte bortfald af dagpenge.

D-11-06:

Resumé: En kommune kunne ikke standse udbetalingen af sygedagpenge, selvom lønmodtageren havde returneret oplysningsskemaet for sent. Kommunen havde ikke på en utvetydig måde orienteret lønmodtageren om konsekvenserne af ikke at sende oplysningsskemaet tilbage inden for den frist, som kommunen havde fastsat.

Det var ikke tilstrækkeligt, at kommunen i sit brev havde skrevet, at dagpengene kunne bortfalde.

D-18-06:

Resumé: Sygedagpengene bortfaldt fra det tidspunkt lønmodtager undlod at medvirke i en arbejdsprøvning, der var iværksat af kommunen.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at lønmodtager forinden var orienteret om, at dagpengene ville bortfalde, hvis han undlod at medvirke i arbejdsprøvningen.

Ankestyrelsen fandt, at den omstændighed, at kommunen ikke samtidig havde orienteret om muligheden for at få genoptaget udbetalingen af dagpenge, hvis lønmodtager senere skiftede mening, ikke ændrede ved afgørelsen. Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at udbetalingen af dagpenge tidligere under sygefraværet var blevet genoptaget efter genstart af arbejdsprøvningen.

Ankestyrelsen lagde også vægt på, at dagpengene kunne standses, inden der var truffet afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne, hvis der var grundlag for at standse dagpengene efter reglerne om bortfald af dagpenge.

D-26-06:

Resumé: Kommunen havde pligt til ved borgerens henvendelse at undersøge, om der havde været uregelmæssigheder omkring postgangen ved afsendelsen af kommunens breve.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at borgeren havde oplyst, at han ikke havde modtaget kommunens breve, og at kommunen ikke havde kontaktet postvæsnet med henblik på afklaring af uregelmæssigheder i postleveringen omkring tidspunkterne for afsendelsen af kommunens breve.

D-27-06:

Resumé: Kommunen havde ikke efter lovgivningen pligt til skriftligt at bekræfte en mundtlig aftale om mødedato for en opfølgningssamtale.

Ankestyrelsen fandt dog, at det ville være god forvaltningsskik at bekræfte en mundtlig aftale om en mødedato for en opfølgningssamtale skriftligt på grund af aftalens indgribende karakter for retten til sygedagpenge.

Kommunen kunne i øvrigt ikke standse udbetalingen af sygedagpenge på grund af udeblivelse fra opfølgningssamtale, idet lønmodtager ikke var tilstrækkeligt orienteret om, at sygedagpengene bortfaldt, hvis han udeblev uden rimelig grund.

D-11-07:

Resumé: En kommune kunne ikke standse sygedagpengeudbetalingen til en psykisk syg lønmodtager eller refusionen til dennes arbejdsgiver med den begrundelse, at lønmodtageren ikke havde medvirket ved kommunens opfølgning. Begrundelsen var at kommunen ikke fra lønmodtagerens læge og psykolog havde indhentet oplysninger til brug for en vurdering af, hvorvidt lønmodtagerens manglende medvirken havde en utvivlsom sammenhæng med dennes psykiske lidelse. Hvis dette havde været tilfældet, ville det have været en rimelig grund til den manglende medvirken.

F-1-08:

Resumé: Det havde ikke betydning, at borgeren havde udtrykt enighed om, at sygedagpengene skulle ophøre. Det var en afgørende og indgribende betydning for borgeren og afgørelsen burde derfor efter god forvaltningsskik have været skriftlig og med klagevejledning. Klagefristen blev derfor suspenderet.

D-3-08:

Resumé: Det er efter praksis normalt ikke en rimelig grund til udeblivelse fra informationsmøde, at borgeren har misforstået datoen eller har set forkert på datoen for indkaldelse, medmindre der ud fra en konkret vurdering forligger ganske særlige forhold.

Der var ikke oplyst om ganske særlige forhold i borgerens sag. Det var ikke godtgjort, at borgerens stresstilstand havde været af en sådan alvorligere karakter, at det kunne anses som en rimelig grund til udeblivelse fra informationsmøde.

D-5-08:

Resumé: Manglende opmærksomhed på fristen for at indsende oplysningsskemaet til kommunen var ikke en rimelig grund til at indsende oplysningsskemaet for sent. Retten til dagpenge bortfaldt derfor.

Det er uden betydning for afgørelsen, om overskridelsen af fristen konkret havde haft betydning for kommunens opfølgning i sagen.

D-15-08:

Resumé: En lønmodtager oplyste som grund til udeblivelse fra en opfølgningssamtale, at hun ikke havde modtaget indkaldelsen fra kommunen.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg fandt, at det normalt måtte antages, at breve, der blev befordret med Post Danmark, kom frem til adressaten. Beskæftigelsesudvalget fandt derfor, at der måtte foreligge særlige forhold, som kunne afkræfte denne formodning, hvis det skulle antages, at et brev ikke var kommet frem.

Efter en konkret vurdering fandt Beskæftigelsesudvalget, at det ikke med tilstrækkelig sikkerhed kunne antages, at lønmodtageren havde haft rimelig grund til ikke at deltage i kommunens opfølgning. Post Danmark havde oplyst, at der ikke var rapporteret om uregelmæssigheder i postgangen i den pågældende periode. Brevet var heller ikke kommet retur til kommunen, og der var heller ikke andre konkrete forhold, der talte for, at kommunens brev ikke skulle være kommet frem til lønmodtageren.

D-25-08:

Resumé: Der var ikke ret til sygedagpenge under ferie. En sygemeldt dansk statsborger, der tog på ferie i et andet EU-land, var ikke berettiget til sygedagpenge, mens hun var på ferie, uanset om ferien blev afholdt i ind- eller udland. Under ferien var borgeren ikke omfattet af reglerne om midlertidigt ophold efter EU-reglerne. Borgeren var derfor ikke omfattet af § 3, stk. 3, i sygedagpengeloven.

Sagsfremstilling:

111-09:

Resumé: Der var ikke en rimelig grund til, at sygemeldte ikke havde medvirket ved kommunens opfølgning, hvorfor retten til sygedagpenge bortfaldt.

Det kunne på baggrund af sygemeldtes svar på partshøring ikke med tilstrækkelig sikkerhed antages, at oplysningsskemaet ikke var kommet frem til sygemeldte. Der var heller ikke ved kommunens henvendelse til Post Danmark oplyst om uregelmæssigheder i post-

gangen. Brevet var heller ikke kommet retur til kommunen. Sygemeldte var endvidere i oplysningsskemaet orienteret om de dagpengemæssige konsekvenser af manglende medvirken ved kommunens opfølgning.

Der var udførligt i lovbemærkningerne til bestemmelsen i sygedagpengelovens regel om standsning af sygedagpenge ved manglende medvirken til kommunens opfølgning uden rimelig grund udtrykkeligt taget stilling til, at retsfølgen skulle være, at sygedagpengene bortfaldt.

Der skulle således foreligge ganske særlige grunde for at tilsidesætte retsfølgen, selv om retsfølgen var byrdefuld.

Der forelå på baggrund af sygemeldtes svar på partshøring og oplysning fra Post Danmark ikke ganske særlige grunde.

187-09:

Resumé: Sygedagpengene bortfaldt, da borgeren ikke havde afleveret oplysningsskemaet rettidigt til kommunen.

Det forhold, at borgeren troede, at det ikke var nødvendigt at aflevere oplysningsskemaet rettidigt til kommunen, når arbejdet delvist var genoptaget, var ikke en rimelig grund til ikke at medvirke ved kommunens opfølgning.

Borgeren var udførligt af kommunen blevet orienteret om de dagpengemæssige konsekvenser af ikke at aflevere oplysningsskemaet rettidigt til kommunen.

Der var ved de daværende lovbemærkninger til bestemmelsen om manglende medvirken udtrykkeligt taget stilling til, at retsfølgen skulle være, at sygedagpenge bortfaldt.

7. Udtalelser fra Folketingets Ombudsmand:

Uddrag af FOB 1993.241:

Resumé: Tandlægerne A og B klagede over, at Dagpengeudvalget (DPU) havde stadfæstet et afslag fra X Kommune på deres anmodning om fuld aktindsigt i en verserende sag om refusion af dagpenge vedrørende deres klinikassistent C, der havde været sygemeldt i længere tid. A og B anmodede om partsaktindsigt i sagen, efter at X Kommune havde meddelt A og B, at C ikke længere opfyldte betingelserne for at modtage sygedagpenge, og at dagpengerefusionen som følge heraf ophørte. DPU havde som begrundelse for afslaget på fuld aktindsigt henvist, dels til hensynet til C's rent personlige forhold, jf. forvaltningslovens § 15, stk. 1, dels til bestemmelserne i forvaltningslovens § 12, stk. 1, nr. 1 og stk. 2, om interne arbejdsdokumenter.

Ombudsmanden udtalte, at myndighederne med rette havde behandlet A's og B's anmodning om aktindsigt efter reglerne om partsaktindsigt i forvaltningsloven. Endvidere var han enig i, at det forhold, at DPU - til brug for en prøvelse af om A og B havde krav på aktindsigt - havde rekvireret sagens akter, ikke i sig selv medførte, at det pågældende materiale mistede sin karakter af interne dokumenter, jf. forvaltningslovens § 12, stk. 1. Om DPU's henvisning til bestemmelsen i forvaltningslovens § 15 bemærkede ombudsmanden, at en anvendelse af denne bestemmelse forudsætter, at myndigheden foretager en konkret afvejning af de modstående hensyn, og at myndigheden således ikke kan nægte en part aktindsigt ud fra mere generelle overvejelser om skadevirkningerne ved at give aktindsigt. Ombudsmanden udtalte, at DPU ikke i den konkrete sag havde konkretiseret og underbygget, hvilke skadevirkninger der ville være forbundet med at imødekomme den foreliggende begæring om aktindsigt. Ombudsmanden bemærkede i den forbindelse blandt andet, at hverken kommunen eller DPU havde indhentet en udtalelse fra C om karakteren og vægten af de interesser, som hun måtte have i, at der ikke blev meddelt aktindsigt i det pågældende materiale. Ombudsmanden anså det herefter ikke for godtgjort, at DPU's afgørelse var truffet på grundlag af en fyldestgørende efterprøvelse af, om X Kommunes afslag var meddelt på grundlag af en konkret vurdering som foreskrevet i forvaltningslovens § 15. Ombudsmanden henstillede til DPU at undergive sagen en fornyet behandling. (J. nr. 1991-2332-020).

Uddrag af Ombudsmandens udtalelse:

Efter bestemmelserne i forvaltningsloven har en part i en afgørelsessag en særlig vidtgående adgang til aktindsigt (jf. lovens kap. 4), sammenlignet med den adgang til aktindsigt, som i øvrigt gælder for enhver i henhold til offentlighedsloven. Den vidtgående adgang til aktindsigt for en part er navnlig begrundet i hensynet til partens retssikkerhed. Efter forvaltningslovens bestemmelser skal en part i en afgørelsessag i almindelighed gøres bekendt med det fulde faktiske grundlag for en påtænkt negativ afgørelse og have lejlighed til at kommentere det, inden afgørelsen træffes, således at parten fuldt ud har mulighed for at varetage sine interesser i sagen, jf. herved nærmere lovens bestemmelser om partshøring og partsaktindsigt.

Ved en stillingtagen til en anmodning om aktindsigt er det derfor af afgørende betydning for omfanget af ansøgerens ret til aktindsigt, hvorvidt anmodningen skal behandles i henhold til forvaltningsloven eller i henhold til offentlighedsloven.

Det fremgår af de foreliggende oplysninger, at tandlægerne (A og B) ApS' lønudbetaling til (C) fortsatte uændret under hele fraværsperioden fra den 30. april 1991, og indtil hun fratrådte den 16. august 1991.

En ansat, der modtager fuld løn under sygdom, har ikke ret til (tillige) at modtage sygedagpenge efter sygedagpengeloven. Derimod har en arbejdsgiver, der yder løn under fravær som følge af sygdom, efter sygedagpengelovens § 26, stk. 1 ret til efter ansøgning at få udbetalt de dagpenge, som den sikrede ellers ville have ret til fra kommunen.

(X) Kommune modtog sådanne ansøgninger fra tandlægerne (A og B) ApS den 1. juli og 2. august 1991. X Kommune tog stilling til disse ansøgninger i sin afgørelse i skrivelsen af 8. august 1991.

På denne baggrund må tandlægerne (A og B) ApS efter min opfattelse utvivlsomt anses for part i sagen, der er en afgørelsessag. Myndighederne har således med rette behandlet tandlægeforeningens anmodning om aktindsigt i henhold til forvaltningsloven.

FOB 1994.307:

Resumé: A klagede over at Den Sociale Ankestyrelse (DSA) havde fastholdt Arbejdsskadestyrelsens (ASK's) afslag på at genoptage hendes sag om mén- og erhvervsevnetabsersstatning. Under behandlingen af A's genoptagelsesansøgning havde ASK i et brev til A meddelt at ASK nu ville træffe afgørelse i sagen og bad hende derfor om at fremkomme med sine bemærkninger til sagen inden for to uger. 8 dage senere redegjorde A i et brev til ASK nærmere for sin opfattelse af sagen. ASK traf afgørelse før partshøringsfristen var udløbet. Få dage senere bad ASK A om at oplyse om brevet med hendes bemærkninger til sagen skulle opfattes som en anke. Samtidig bad ASK A om at præcisere hvilken afgørelse der blev anket. A meddelte ASK at ASK havde truffet afgørelse inden partshøringsfristens udløb, men at hun ønskede at hendes brev skulle betragtes som en anke til DSA.

Uddrag af Ombudsmandens udtalelse:

Ombudsmanden fandt ikke grundlag for at kritisere myndighedernes afgørelser om afslag på at genoptage sagen. Derimod kritiserede ombudsmanden ASKs sagsbehandling i forbindelse med partshøringen af A. (J. nr. 1994-645-024).

Arbejdsskadestyrelsen sendte den 25. oktober 1993 en oversigt over sagens akter til Dem, samt en kopi af de akter, som styrelsen mente, at De ikke var bekendt med. Styrelsen henviste i brevet til forvaltningslovens § 19 og gav Dem en frist på 14 dage, fra De havde modtaget styrelsens brev, til at fremkomme med Deres bemærkninger til sagen. Fristen udløb således den 9. november 1993 ved kontortids ophør. (Jeg henviser herved til Justitsministeriets Vejledning om Forvaltningsloven, pkt. 212, om beregning af klagefrister).

De reagerede på opfordringen til at kommentere Arbejdsskadestyrelsens oplysningsgrundlag med et brev, som styrelsen modtog torsdag den 4. november 1993, og som De har oplyst er afsendt onsdag den 3. november 1993.

Arbejdsskadestyrelsen traf som nævnt ovenfor afgørelse i sagen mandag den 8. november 1993, d.v.s. før den fastsatte frist udløb. Jeg må forstå af styrelsens brev af 11. november 1993, at styrelsen ikke forud for afgørelsen havde taget Deres seneste bemærkninger i sagen i betragtning. Styrelsen har ikke oplyst årsagen hertil. Jeg må forstå at forholdet er det, at Deres brev ikke var nået frem til sagen, før afgørelsen blev truffet og afsendt.

Jeg må finde det meget beklageligt, dels at Arbejdsskadestyrelsen traf afgørelse i sagen, før den frist, som styrelsen selv havde fastsat, var udløbet, dels at brevet af 3. november 1993 ikke nåede frem til sagen og ikke blev taget i betragtning ved afgørelsen af 8. november 1993.

FOB 2005.434:

Resumé: En kvinde klagede over at kommunen og det sociale nævn havde nedsat hendes kontanthjælp fordi hun havde modtaget kontanthjælp i 6 sammenhængende måneder.

Ombudsmanden mente ikke at der var grundlag for at kritisere at kvindens kontanthjælp var blevet nedsat.

Ombudsmanden kritiserede imidlertid at kommunens meddelelse om nedsættelse af kvindens kontanthjælp ikke var ledsaget af en begrundelse og en klagevejledning. Ombudsmanden mente endvidere det var meget kritisabelt at det sociale nævn oprindeligt havde afvist at realitetsbehandle kvindens klage over kommunens afgørelse under henvisning til at klagefristen var overskredet.

Uddrag af Ombudsmandens udtalelse:

Som anført ovenfor er myndighedernes beslutning om at nedsætte Deres kontanthjælp efter min opfattelse en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Afgørelsen og sagsbehandlingen i forbindelse hermed skal derfor opfylde de krav der følger af forvaltningsloven. Forvaltningslovens § 22, § 24, stk. 1 og 2, og § 25, stk. 1, har følgende ordlyd:

‘§ 22. En afgørelse skal, når den meddeles skriftligt, være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

§ 24. En begrundelse for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen.

Stk. 2. Begrundelsen skal endvidere om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen.

§ 25. Afgørelser, som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, skal, når de meddeles skriftligt, være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om eventuel tidsfrist. Det gælder dog ikke, hvis afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Kommunens meddelelse om nedsættelse af kontanthjælp indeholdt ingen henvisning til de retsregler i henhold til hvilke afgørelsen var truffet, og den indeholdt ingen angivelse af de hovedhensyn kommunen havde lagt vægt på ved afgørelsen. Afgørelsen indeholdt endvidere ingen henvisning til de faktiske omstændigheder, og dermed indeholdt den ikke en redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder som kommunen havde tillagt væsentlig betydning ved afgørelsen. Afgørelsen indeholdt således hverken en angivelse af retsgrundlaget for afgørelsen eller en forklaring på reglernes anvendelse i det konkrete tilfælde. Jeg mener det er kritisabelt at afgørelsen ikke opfyldte begrundelseskravene i forvaltningslovens § 24, stk. 1 og 2.

Jeg har gjort kommunen bekendt med min opfattelse.

Nævnet har imidlertid efterfølgende truffet afgørelse under iagttagelse af begrundelsesreglerne. Jeg foretager mig på denne baggrund ikke mere vedrørende dette spørgsmål. Kommunens meddelelse om reduktion af Deres kontanthjælp, der blev meddelt skriftligt, kunne påklages til det sociale nævn, jf. § 60, stk. 1, i retssikkerhedsloven (lovbekendtgørelse nr. 72 af 6. februar 2004 med senere ændring om retssikkerhed og administration på det sociale område). Klagefristen var 4 uger efter at De havde fået meddelelse om afgørelsen, jf. retssikkerhedslovens § 67, stk. 1. Ved min gennemgang af det bilagsmateriale som jeg modtog fra Ankestyrelsen, fremgår det ikke at kommunens meddelelse var ledsaget af en vejledning om Deres klagemulighed og om fristen for at klage til det sociale nævn. Dette er efter min opfattelse i strid med forvaltningslovens § 25, stk. 1. Jeg mener at det er kritisabelt at afgørelsen ikke var ledsaget af en begrundelse og en klagevejledning.

Sammenfatning

Formålet med sagsbehandlingsreglerne, herunder reglerne om partshøring, begrundelse og klagevejledning, er at øge sikkerheden for at myndighederne træffer lovlige og rigtige afgørelser, se i den forbindelse bl.a. forarbejderne til forvaltningsloven, Folketingstidende 1985-86, tillæg A, sp. 76.

De har i forbindelse med sagens behandling ved det sociale nævn, Ankestyrelsen og ved ombudsmanden haft lejlighed til at fremføre de synspunkter der støtter at Deres kontanthjælp ikke skulle reduceres efter aktivlovens § 25, stk. 5, men at De er omfattet af bestemmelsens stk. 10.

Som anført ovenfor mener jeg ikke at jeg – på baggrund af det De har anført – kan kritisere resultatet af den afgørelse som myndighederne har truffet. Jeg har på den baggrund ikke fundet grundlag for at udtale mig om hvorvidt De forud for kommunens afgørelse burde have været partshørt, herunder partshørt over beregningen af perioder med kontanthjælp efter de meget detaljerede regler i § 25, stk. 5-10.

FOB 2007.399:

Resumé: Ombudsmanden undersøgte 4 sager (3 arbejdsskadesager og en social sag) hvor Ankestyrelsen havde afvist at behandle borgerens klage med den begrundelse at klagefristen var overskredet. I den forbindelse udtalte ombudsmanden sig om forskellige generelle spørgsmål i relation til beregning af klagefrister og dispensationer herfra. Disse spørgsmål angik særligt hvornår en klagefrist begynder at løbe, hvem der har risikoen for postforsinkelse (om en postforsinkelse skal komme borgeren eller myndigheden til skade) og hvad indholdet er af myndighedernes pligt til at oplyse sager hvor en klage (umiddelbart) ikke ser ud til at være rettidig.

Uddrag af Ombudsmandens udtalelse:

Sagerne viser særligt følgende:

– En klagefrist begynder at løbe når afgørelsen er kommet frem til borgeren.

– Forudsat at myndighedens arbejdsgange i forbindelse med datering og postafsendelse er betryggende lægges det, når man beregner en klagefrist, normalt til grund at en afgørelse er afsendt samme dag som den er dateret.

– En forvaltningsmyndighed har bevisbyrden for at et brev som er afsendt af myndigheden (med A-post), er kommet frem til modtageren dagen efter afsendelsen.

– Det antages normalt at en afgørelse (sendt med A-post) er kommet frem dagen efter afsendelsen. Hvis denne almindelige antagelse afkræftes, bærer myndigheden risikoen for forsinkelsen. På baggrund af Post Danmark A/S' oplysninger om postbesørgelsen i ugen op til jul lægger Ankestyrelsen dog nu generelt 1 hverdag til klagefristens længde når der er tale om afgørelser og klager der afsendes i ugen op til jul.

– Det antages normalt at en klager bærer risikoen for at klagen bliver forsinket i posten. Efter Ankestyrelsens praksis kan dette udgangspunkt dog fraviges hvis klageren kan sandsynliggøre at klagen er afsendt på et så tidligt tidspunkt at klagen burde være kommet frem rettidigt.

– Klagemyndigheden har pligt til at undersøge forhold der har betydning for beregning af en klagefrist og for spørgsmålet om hvorvidt der kan ses bort fra en overskridelse af klagefristen.

– Der må sondres mellem forsinkelser i postbesørgelsen på afgørelsestidspunktet og på klagetidspunktet. Forsinkelse på afgørelsestidspunktet har betydning for selve beregningen af klagefristen, hvorimod forsinkelse på klagetidspunktet efter Ankestyrelsens særlige praksis eventuelt kan give grundlag for dispensation.

Udløber klagefristen på en lørdag, en helligdag eller på en dag, hvor der er tale om en usædvanlig tidlig lukketid, forlænges klagefristen til førstkommande hverdag ved kontortids ophør.

Klagen skal være kommet frem til den myndighed, den er indgivet til, senest ved klagefristens udløb. En klage, der afsendes med post den dag, fristen udløber, er derfor ikke rettidig.

Hvis en afsendt klage ikke er kommet frem til myndigheden, og det ikke kan antages, at klagen er bortkommet efter modtagelse hos myndigheden, foreligger der således ikke en rettidig klage.

Hvis en klage er sendt til en forkert myndighed inden for klagefristen, beregnet som angivet ovenfor, anses fristen for overholdt. Klagen sendes omgående videre til den rette myndighed, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 2.

Post Danmark A/S har oplyst at mængden af breve i den sidste uge op til jul overstiger den produktionskapacitet der er til rådighed, og at dette betyder at brevposten må prioriteres således at forretningsbreve (fra erhvervs-kunder, offentlige myndigheder og institutioner mv.) prioriteres forud for julebreve og julepostkort, men disse julebreve og julekort skal dog senest være modtageren i hænde den 2. hverdag efter afsendelsen. Post Danmark A/S har desuden oplyst at selskabet forud for juleperioden blandt andet via pressemeddelelser gør kunderne opmærksom på at juleposten kun kan forventes omdelt inden jul hvis den afsendes senest en bestemt dato. Post Danmark A/S har også oplyst at der i

juleperioden naturligvis er risiko for at forretningsbreve ikke holdes adskilt fra juleposten på grund af den meget store brevmængde. Det er derfor uundgåeligt at nogle breve bliver forsinket i juleperioden.

Post Danmark A/S' generelle oplysninger om julepost må efter min opfattelse betyde at myndighederne bør overveje at fravige den almindelige formodning om at breve må anses for at være kommet frem dagen efter afgørelsens datering. Dette gælder navnlig i ugen op til jul. Som det fremgår af punkt 211 i Justitsministeriets vejledning om forvaltningsloven, gælder denne formodning ikke hvis afgørelsen først dagen efter dateringen eller senere bliver overgivet til postbesørgelse eller hvis der er almindeligt forekommende forsinkelser i postbesørgelsen. Post Danmark A/S' oplysninger om julepost viser efter min opfattelse at der i ugen op til jul er almindeligt forekommende forsinkelser i postbesørgelsen.

8. Måleskema

Skabelon til måleskema til undersøgelse af kommunernes praksis vedr. bortfald af sygedagpenge efter dagpengelovens § 21, stk. 1.	
Identifikation af sagen	
Kommune	
Kommune nr.	
Sagsnr.	
Sagsbehandler (initialer)	
1. Grundoplysninger	
1.1. Borgerens fødselsdato	
1.2. Køn	1. Mand 2. Kvinde
2. Oplysninger om kommunens afgørelse	
2.1. Dato for kommunens afgørelse?	1. Dato 2. Uoplyst Evt. bemærkninger:
2.2. Hvad går kommunens afgørelse ud på?	
2.3 Hvilket nr. i § 21, stk. 1, har kommunen anvendt?	1. nr. 1 2. nr. 2 3. nr. 3 4. uoplyst
Evt. bemærkninger	

3. Den materielle vurdering af kommunens afgørelse	
3.1. Er afgørelsen samlet set rigtig? - bortset fra ophørstidspunktet	<p>1. Ja, afgørelsen er i overensstemmelse med regler og praksis</p> <p>2. Nej, afgørelsen ville blive ændret eller sagen hjemvist, hvis det havde været en klagesag</p> <p>Bemærkninger:</p>
3.2 I hvilket omfang er sagen oplyst?	<p>1. Ingen oplysninger mangler</p> <p>2. Enkelte mindre væsentlige oplysninger mangler</p> <p>3. Flere og/eller væsentlige oplysninger mangler</p> <p>4. Afgørende oplysninger mangler</p>
3.3. Er ophørstidspunktet korrekt?	<p>1. Ja</p> <p>2. Nej</p> <p>Bemærkninger:</p>
3.4. Har kommunen anvendt korrekt nr. i § 21, stk. 1?	<p>1. Ja</p> <p>2. Nej</p> <p>Bemærkninger:</p>
3.5. Er der orienteret skriftligt om konsekvenserne af manglende medvirken ved bortfald efter § 21, stk. 1, nr. 1, og nr. 3?	<p>1. I høj grad</p> <p>2. I nogen grad</p> <p>3. I ringe grad</p> <p>4. Nej</p>

3.6. Er der bedt om forklaring af årsagen til den manglende medvirken?	<p>1. Ja</p> <p>2. Nej</p> <p>Bemærkninger:</p>
3.7. Er der en rimelig grund til manglende medvirken?	<p>1. I høj grad</p> <p>2. I nogen grad</p> <p>3. I ringe grad</p> <p>4. Nej</p> <p>5. Ikke relevant</p> <p>Bemærkninger:</p>
3.8. Er der taget stilling til, om der kan dispenseres for manglende medvirken	<p>1. I høj grad</p> <p>2. I nogen grad</p> <p>3. I ringe grad</p> <p>4. Nej</p> <p>5. Ikke relevant</p> <p>Bemærkninger:</p>
4. Vurdering af formelle regler i øvrigt	
4.1. Hvilken form har afgørelsen?	<p>1. Skriftlig afgørelse</p> <p>2. Mundtlig afgørelse evt. dokumenteret ved notat i kommunens journal</p> <p>3. Anden form</p> <p>Bemærkninger:</p>

<p>4.2. Fremgår det, hvilken afgørelse der er truffet?</p>	<p>1. I høj grad</p> <p>2. I nogen grad</p> <p>3. I ringe grad</p> <p>4. Nej</p> <p>Bemærkninger:</p>
<p>4.3. Fremgår det, med hvilken hjemmel afgørelsen er truffet?</p>	<p>1. I høj grad</p> <p>2. I nogen grad</p> <p>3. I ringe grad</p> <p>4. Nej</p> <p>Bemærkninger:</p>
<p>4.4. Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger om formaliteten? f.eks. partshøring</p>	<p>1. Ja</p> <p>2. Nej</p> <p>Bemærkninger:</p>

Statsforvaltningen
Midtjylland
St. Blichers Vej 6
Postboks 151
6950 Ringkøbing
Tel 7256 8300
midtjylland@statsforvaltning.dk

www.statsforvaltning.dk